10
2003

Plná verze na CD-ROM: Za tajemstvím lidského těla

Nejčtenější počítačový časopis v ČR
55 Kč / 76 Sk

+ CD

počítač pro každého

Anatomie člověka v kostce

Obrázky, které nevyblednou

Test digitálních fotoaparátů str. 10

Nedejte se okrást

Podvodná přesměrování na internetu str. 40

Bezpečnost počítačové sítě str. 42

Jak najít firmu na internetu str. 36

Recenze:

Procvičte si postřeh str. 44

Nové mobilní telefony str. 46

A teď už vím, jak na to!

Jak se bránit internetovým podvodům
Tabulky v dokumentu OpenOffice Writer
Jak se zbavit nebezpečných špionů
Prohlížíme obrázky v programu SlowView
Morphing – kouzlíme s obrázky
Jak na převody jednotek v Excelu
Kontrola pravopisu ve Wordu
Jak využít přiložený CD-ROM

Křížovka o ceny: monitor, skener, reproduktory a grafická karta

Vážení čtenáři,

hlavním tématem tohoto jarního vydání jsou digitální fotoaparáty. K testu se nám sešlo devět přístrojů s cenou do 15 000 Kč (včetně DPH). V této cenové kategorii si ten „svůj" model určitě vybere jak fotoamatér požadující plně automatický režim, tak fotograf s uměleckými ambicemi, který si chce všechny parametry nastavovat sám. Kromě těchto devíti fotoaparátů vám představíme ještě jeden přístroj. Tento levnější fotoaparát využijí zejména začátečníci pro seznámení s digitální fotografií, ale i ti, kdo chtějí své snímky prezentovat na internetových stránkách.

Také se bojíte připojit se k internetu, abyste se nestali obětí podvodu a nemuseli platit desetitisíce za telefonní účet? Přečtěte si článek věnovaný problematice podvodných přesměrování a v části Jak na to se podívejte na návod, jak se tomuto nebezpečí bránit.

Přiložený CD-ROM tentokrát není sestaven u nás v redakci. Jde o plnou verzi multimediálního titulu Za tajemstvím lidského těla, kterou jsme pro vás získali od vydavatelství Media Trade Interactive. Doufám, že názorné studium anatomie zaujme nejen školáky a studenty, ale i čtenáře, kteří již nejsou školou povinní. A už teď připravujeme další plné verze programů, které zanedlouho najdete na našich cédéčkách. Myslím, že se máte nač těšit.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Ivan Heisler

LCD monitory lákají

Uživatelé si zvykli na příjemné ceny LCD monitorů a poptávka po nich vzrůstá. Proto také firma iiyama neustále rozšiřuje portfolio nabízených LCD monitorů a nově na trh uvádí 17palcový LCD monitor **ProLite E430S**. Stojí 20 495 Kč s DPH a pracuje v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů. Zobrazovací displej nabízí kontrastní poměr 350 : 1, jas 250 cd/m^2 a doba odezvy 25 ms jej předurčuje i k promítání videa a her. Pod displejem jsou integrovány dva reproduktory o výkonu 1,5 W. Zorný úhel je v horizontálním směru 140 stupňů a ve vertikálním směru 120 stupňů.
http://www.iiyama.cz

Černé laserovky

Nová monochromatická (netiskne barevně) laserová tiskárna **Lexmark E321** zaujme na první pohled černou barvou svého povrchu. Tiskne na formát A4 při maximální rychlosti tisku 19 stran za minutu. Tiskne v rozlišení 300 dpi nebo 600 dpi a k počítači lze tuto tiskárnu připojit přes paralelní port nebo přes rozhraní USB. Zásobník papíru pojme 150 listů. Interní paměť má velikost 8 MB a o zpracování tiskových úloh se stará 100MHz procesor. Cena tohoto modelu o rozměrech 391 × 368 × 221 mm a o hmotnosti 9 kg je 11 012 Kč s DPH. Model **Lexmark E323** s rychlejším 200MHz procesorem a 16MB pamětí vás přijde na 15 416 Kč s DPH.
http://www.lexmark.cz

Digitální kulturní výměna

Společnost Hewlett-Packard zahájila program Digitální kulturní výměna, který se zaměřuje na posílení kulturního a zeměpisného povědomí mládeže z celého světa prostřednictvím technologií „of HP“. V tomto projektu vyzvala společnost HP tucet škol z celého světa, aby se vzájemně seznámily se zeměmi ostatních prostřednictvím výměny fotografií. U nás se projektu účastní tercie A teplického gymnázia. Vyvrcholení projektu proběhlo první týden v květnu v New Yorku.
http://www.hpphoto.com

Skvělá mobilita

Nejnovější technologie pro mobilní počítače společnosti Intel nese označení Centrino a spojuje čipovou sadu, energeticky úsporné procesory a integrovanou podporu pro bezdrátové sítě (Wireless Fidelity, zkráceně Wi-Fi), které pracují podle standardu 802.11b. Technologii Centrino má implementován nový notebook **Asus M3700N**, který se vyznačuje velmi nízkou hmotností (2,27 kg) a dlouhou výdrží chodu na baterie (výrobce uvádí dobu kolem pěti hodin). Notebook je tedy velice mobilní, poskytuje velmi dobrý výkon a výbavu. Do notebooku můžete zapojit kombinovanou mechaniku DVD/CD-RW, disketovou mechaniku, druhý pevný disk nebo druhou baterii. Nechybí síťová karta, modem, sloty USB 2.0 ani FireWire. Displej o úhlopříčce 14,1 palce pracuje v rozlišení 1400 × 1050 bodů. Cena modelu Asus M3700N s 1,5GHz procesorem Intel Pentium M, 256 MB paměti, 40GB pevným diskem a operačním systémem Windows XP Professional je 78 068 Kč s DPH.
http://www.atcomp.cz

LCD elegance od Sony

Novou modelovou řadu LCD monitorů s netradičním podstavcem obloukového tvaru připravila společnost Sony. Jedná se o 15palcový model **SDM-HS53** (13 554 Kč s DPH), o 17" monitor **SDM-HS73** (22 594 Kč s DPH) a o monitor **SDM-HS93** (35 868 Kč s DPH), který

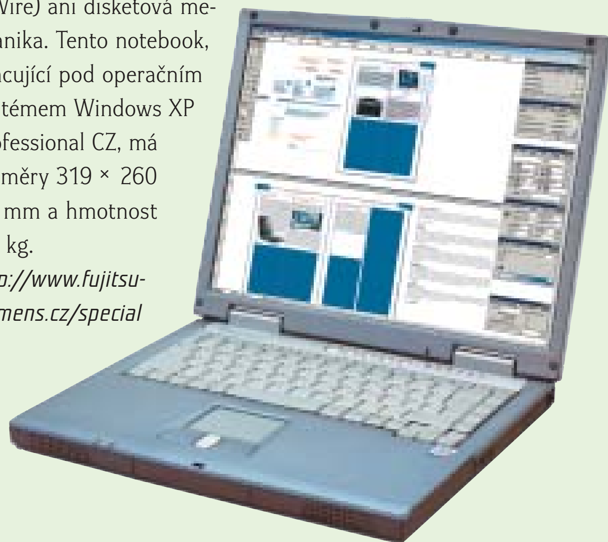
17palcový LCD monitor Sony SDM-HS73

má úhlopříčku zobrazovací plochy 19 palců. Tyto displeje jsou nabízeny v bílé, v antracitové nebo v tmavě modré barvě. 15" model pracuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů, oba větší monitory s úhlopříčkami 17" a 19" zobrazují v rozlišení 1280 × 1024 bodů. Všechny uvedené monitory mají jas až 250 cd/m^2 a kontrastní poměr se pohybuje od 400 : 1 u monitoru HS53 přes 500 : 1 u modelu HS73 až po 700 : 1 u největšího monitoru této řady – HS93. Díky nízkým dobám odezvy se tyto monitory uplatní i při přehrávání filmů nebo při hraní her, výborné jsou také zorné úhly pohledu. Záruka platí po dobu tří let.
http://www.sony-cp.com

Levný přenosný počítač

Společnost Fujitsu Siemens Computers připravila pro zájemce o přenosný počítač lákavou nabídku. Za 47 568 Kč s DPH si totiž mohou pořídit notebook **Lifebook C1020**, který má v základní výbavě i brašnu, myš s optickým senzorem a adaptér pro bezdrátovou komunikaci se zařízeními Bluetooth. Výkon zajišťuje mobilní verze procesoru Intel Celeron, který pracuje na frekvenci 2,0 GHz. Displej má úhlopříčku 15" a pracuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. Operační paměť má velikost 256 MB a na pevný disk se vejde 40 GB dat. Nechybí kombinovaná mechanika DVD/CD-RW, integrovaný modem, síťová karta, port IEEE 1394 (FireWire) ani disketová mechanika. Tento notebook, pracující pod operačním systémem Windows XP Professional CZ, má rozměry 319 × 260 ×34 mm a hmotnost 2,9 kg.

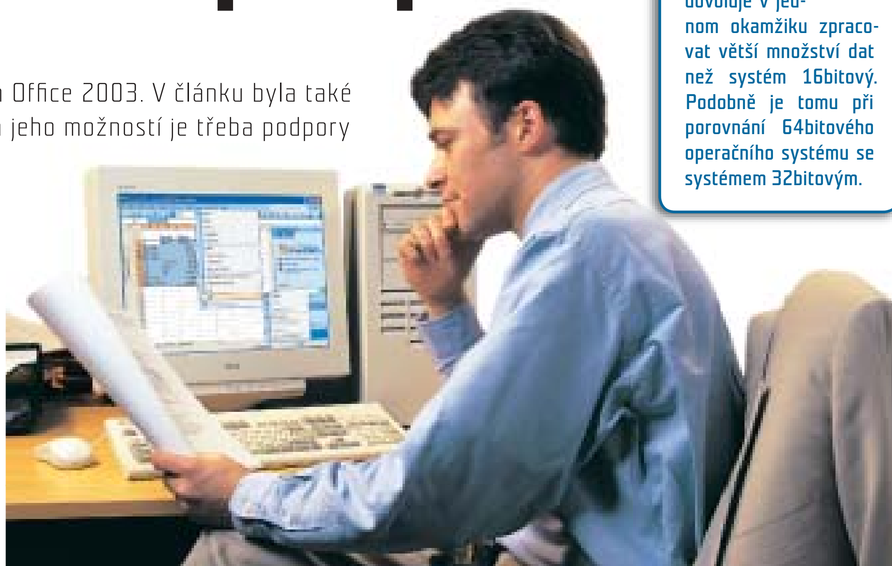
http://www.fujitsu-siemens.cz/special

Neviditelná podpora

V minulém PPK jsme psali o novém Office 2003. V článku byla také zmínka o tom, že pro využití všech jeho možností je třeba podpory na straně serverů.

32bitový operační systém dovoluje v jednom okamžiku zpracovat větší množství dat než systém 16bitový. Podobně je tomu při porovnání 64bitového operačního systému se systémem 32bitovým.

Na konci dubna byly uvedeny na trh nové produkty Windows Server 2003, SQL Server 2003 a Visual Studio .NET 2003. Ty tvoří pro běžného uživatele v síti neviditelnou podporu aplikací, které jsou spuštěny na jeho počítači.

Databáze

SQL Server 2003 je databázový systém. Jeho nejnovější verze je již připravena pro nové procesory Intel Itanium, které jsou určeny pro servery.

Kromě ukládání dat také poskytuje nástroje pro rychlé vyřizování požadavků na data, které zasílají jednotlivé aplikace.

Vývojové prostředí

Visual Basic .NET 2003 je určen pro vývoj aplikací. Většina nabízených vývojářských prostředí prošla dlouhou cestou a nabízí dnes řadu nástrojů, které urychlují vývojářům práci.

Operační systém

Windows Server 2003 je serverový operační systém. Je určen pro speciální výkonné počítače a na běžné pracovní stanici se s ním nesetkáte.

Protože od serverů je požadován vysoký výkon, umí tento operační systém pracovat s více procesory najednou. Maximální počet procesorů, které systém zvládne, se liší podle verze a pohybuje se od dvou do třiceti dvou procesorů.

Při uvedení Windows 95 se hovořilo o revoluci – o přechodu na třicetidvoubitový operační systém. Nyní již klepou na dveře systémy šedesátičtyřbitové. V takovém případě si Windows Server 2003 poradí až se šedesáti čtyřmi procesory.

Velikost operační paměti se pohybuje v rozsahu od jednotek do desítek gigabajtů (GB), což je desetinásobek až stonásobek kapacity operační paměti běžných osobních počítačů.

Bezpečnost

Výkonnost je sice žádaná, ale jako stejně důležité se ukazuje zabezpečení dat před útokem. Doby, ve kterých byla podniková síť uzavřeným celkem, již dávno minuly. Dnes je třeba, aby se pracovníci mohli připojit do firemní sítě odkudkoliv, tedy z domova, z hotelu apod., a mohli si požadovaná data bezpečně stáhnout. To, že se do sítě přistupuje z míst mimo firmu, otevírá cestu útočníkům, kteří mohou data poškodit, záměrně pozměnit nebo je zcizit. Serverový operační systém je jednou z důležitých částí oblasti zabezpečení dat.

Spravovatelnost

Možná to znáte z vlastní praxe: některé počítače běží bez problémů a nepotřebujete k nim volat odborníky, jiné však vyžadují přítomnost správce velmi často. Serverové operační systémy proto nabízejí možnost automatizace některých úloh a tím šetří lidské zdroje.

-mzi

Obrázky, které nevyblednou

Nastává doba dovolených, z kterých si obvykle chceme domů přivézt pěkné fotografie. Pokud jste majiteli počítače a uvažujete o koupi nového fotoaparátu, zvažte i možnost pořízení fotoaparátu digitálního. V našem testu, ve kterém jsme jako cenový strop stanovili 15 000 Kč i s daní, se sešlo devět kvalitních přístrojů.

Za tuto částku pořídíte kvalitní kompaktní digitální fotoaparát, který je pro běžného uživatele ideální. Cenové rozpětí testovaných fotoaparátů se pohybuje od 5990 Kč s DPH za fotoaparát Olympus Camedia C-150 do 15 000 Kč s DPH. Tolik stojí model Minolta Dimage S414.

Z testovaných fotoaparátů jsou dva přístroje (HP Photosmart 620 a Olympus Camedia C-150) dvoumegapixelové; ty pořizují snímky v rozlišení max. 1600 × 1200 obrazových bodů. To bohatě postačí pro pořízení fotografií o rozměrech 15 × 10 cm ve fotografické kvalitě. Nejpočetnější skupinou je šestice třímegapixelových modelů, které snímají obrázky v rozlišení max. 2048 × 1536 obrazových bodů. V testu s cenovým stropem 15 000 Kč s DPH jsme vyzkoušeli i kvality jednoho čtyřmegapixelového fotoaparátu – tím je Minolta Dimage S414, která snímky pořizuje v rozlišení max. 2272 × 1704 obrazových bodů.

Přednosti digitálních fotoaparátů

Jednoznačnou výhodu snímků pořízených digitálním fotoaparátem naznačuje titulek tohoto testu. Fotografie v digitální podobě, uložené třeba na pevném disku počítače nebo vypálené na CD disky, neztrácejí v průběhu času na kvalitě – jejich barvy budou stále svěží jako v okamžiku pořízení. Pokud si budete takto uložené fotografie prohlížet na monitoru počítače nebo na televizní obrazovce (šest testovaných fotoaparátů má přímo výstup pro propojení s TV), ušetříte peníze za vyvolání fotografií ve fotolabu.

Digitální fotografie můžete v počítači různě upravovat – lze např. odstranit efekt červených očí, zvýšit jas, můžete snímky doostřit, otáčet, z fotografií vytvářet koláže apod. Program pro prohlížení obrázků, který lze použít i pro kosmetické úpravy fotografií, je na CD připojen ke všem fotoaparátům. Fotografie v digitální podobě můžete rozesílat elektronickou poštou či jimi oživit své webové stránky.

Do digitálních fotoaparátů nemusíte kupovat filmy. Snímky se ukládají na paměťové karty. Snímky po zkopírování do počítače můžete z paměťové karty vymazat a prázdnou kartu použít pro uložení dalších snímků.

V případě potřeby lze fotografie z počítače vytisknout na kvalitní barevné inkoustové tiskárně (při použití fotopapíru docílíte kvality jako u fotografií pořízených klasickým, kinofilmovým fotoaparátem). Můžete také zajít do fotolabu a snímky pořízené digitálním fotoaparátem dát vytisknout tam. Pro vytištění fotografií stačí do fotolabu přinést paměťovou kartu z vašeho fotoaparátu.

Významnou výhodou fotoaparátů digitálních oproti fotoaparátům kinofilmovým je i možnost okamžitého prohlížení pořízených fotografií na LCD displeji fotoaparátu. LCD displejem jsou v tomto testu vybaveny všechny fotoaparáty. Displej slouží nejen pro prohlížení pořízených snímků, ale i jako hledáček (u fotoaparátu Pentax Optio 33L byste dokonce optický hledáček hledali marně, protože jím vybaven není) a jako informační panel při nastavování parametrů (např. při volbě rozlišení, citlivosti, rychlosti závěrky, clony apod.). Pokud při prohlížení fotografií narazíte na nevydařený snímek, můžete jej z paměti fotoaparátu okamžitě vymazat.

Mnoho uživatelů také uvítá možnost zaznamenat videozáznamy. Tuto možnost nabízejí z našeho startovního pole všechny fotoaparáty, a až na čtyři modely dokonce i se zvukovým doprovodem. Kvalita videa není nijak oslnivá, ale pro zachycení zajímavých okamžiků určitě potěší.

Všechny testované přístroje mají zabudovaný blesk, mají závit na stativ a k počítači je lze připojit přes rozhraní USB. Samozřejmostí je také samospoušť. Spolu s fotoaparátem naleznete v balení i paměťovou kartu a cédéčko s ovladači, které zaručí, že počítač si bude s digitálním fotoaparátem „rozumět". Dobrou zprávou je v tomto směru to, že instalace těchto programů je velmi snadná, a i když instalační program s vámi komunikuje v angličtině, vystačíte se základní znalostí tohoto jazyka nebo se slovníkem v ruce.

Vítězové

Potřeby uživatelů jsou odlišné, a proto jsme za vítěze tohoto testu zvolili dva odlišné fotoaparáty, které z testovaného pole nabízejí nejlepší kvalitu i nejvíce funkcí. Z fotoaparátů v kategorii do 15 000 korun mohou totiž vybírat nejen uživatelé požadující plnou automatiku, ale i uživatelé náročnější, kteří rádi fotoaparát přepnou do manuálního režimu a rádi si „pohrají" s nastavením různých parametrů. Oba oceněné modely plně automatický režim samozřejmě nabízejí, ale oproti ostatním nabízejí i poměrně bohaté funkce, které potěší zkušenější uživatele. Abecedně první v pořadí je **Canon PowerShot A70** (14 490 Kč s DPH), který budou volit uživatelé upřednostňující fotoaparát kompaktních rozměrů. Druhým modelem, který v tomto testu získal ocenění Tip PPK, je robustnější **Minolta Dimage S414**.

–ihe, -mse

Paměťové karty

Jak jsme se již zmínili, všechny fotoaparáty se v základní výbavě dodávají i s paměťovou kartou. Nejčastěji (celkem čtyřikrát) byla zastoupena paměťová karta Compact Flash, dvojice fotoaparátů Olympus spolu s přístrojem Fujifilm používají jako paměťová média paměťové karty xD Picture Card a u obou modelů HP se snímky ukládají na paměťové karty SD (Secure Digital). Oba fotoaparáty firmy Hewlett-Packard jsou zajímavé tím, že mají interní paměť.
Standardně dodávané paměťové karty k fotoaparátům měly ve všech případech kapacitu 16 MB. To není mnoho. Například třímegapixelový fotoaparát uloží na 16MB kartu 6 až 7 snímků v maximální kvalitě, a proto doporučujeme připlatit si za paměťovou kartu s větší kapacitou. Paměťovou kartu Compact Flash s kapacitou 128 MB lze pořídit i za cenu nižší než 1000 Kč s DPH, 128MB karta SD vás přijde cca na 1700 Kč s DPH a při koupi 128MB paměťové karty xD počítejte s cenou přibližně 2200 Kč s DPH.

Optický zoom

Při pořizování snímků je důležité, aby fotoaparát disponoval zoomem pro „přiblížení" objektů. U digitálních fotoaparátů se používají dva typy zoomu – optický a digitální. Při výběru fotoaparátu se zaměřte na optický zoom. Fotoaparát s optickým zoomem má objektiv umožňující plynule měnit ohniskovou vzdálenost; fotografovaný objekt můžete „přiblížit" a přitom docílit výborné ostrosti záběru. U digitálního zoomu se ve skutečnosti o žádné „přiblížení" nejedná. U fotografie zachycené pomocí digitálního zoomu vyfotografujete výřez, který se zvětší za cenu snížení ostrosti.
Optickým zoomem v tomto testu nedisponují pouze dva fotoaparáty – Canon PowerShot A300 a Olympus Camedia C-150; ty však mohou své nové majitele oslovit nižší cenou. Dvoumegapixelový fotoaparát Olympus je s cenou 5990 Kč včetně DPH dokonce nejlevnějším modelem v testu. Třímegapixelový Canon PowerShot A300 s bohatší nabídkou funkcí stojí 8990 Kč s DPH.
Šest testovaných přístrojů nabízí trojnásobný optický zoom, model od firmy Minolta dokonce optický zoom čtyřnásobný.

Minolta Dimage S414

Do stanovené cenové hranice 15 000 Kč s DPH se přesně vešla novinka firmy Minolta. Model Dimage S414 v našem testu díky svým parametrům, kterými své konkurenty překonává, zaujímá výsostné místo. Má totiž čtyřmegapixelový snímač a čtyřnásobný optický zoom. Na druhou stranu je tento přístroj s hmotností 456 gramů s přehledem nejtěžším ze všech testovaných. Výborná je nabídka funkcí v manuálním režimu. Možnost nastavit clonu, rychlost závěrky a citlivost nabízí v tomto testu pouze druhý oceněný fotoaparát Canon PowerShot A70. Líbil se nám i velký LCD displej, přítomnost stavového displeje, přehledně strukturovaná menu a samozřejmě také výborná kvalita snímků.

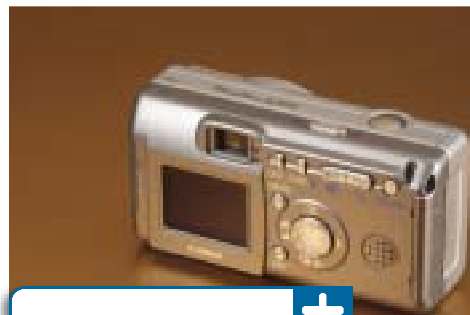
+ plně manuální ovládání
+ čtyřnásobný optický zoom
+ velké rozlišení CCD snímače
+ velký LCD displej
+ bohatá nabídka funkcí
+ přehledná menu
+ stavový displej

- velké rozměry a hmotnost

Canon PowerShot A300

Nejlevnějším třímegapixelovým fotoaparátem v testu je model PowerShot A300, který pořídíte za 8990 Kč s DPH. Nízké ceny je však dosaženo v důsledku absence optického zoomu (ostatní třímegapixelové přístroje jím disponují). U tohoto modelu je pouze 5,1násobný zoom digitální. Napájení obstarává dvojice baterií typu AA, pod stejnou krytkou je umístěna i paměťová karta Compact Flash. Maximální rozlišení snímků je 2048 × 1536 obrazových bodů, potěšila nás možnost ručního nastavení citlivosti a také nízká hmotnost, která i s bateriemi a paměťovou kartou je 238 gramů.

+ nízká cena
+ výborný optický hledáček
+ ruční nastavení citlivosti

- nemá optický zoom
- nesnadný přístup k paměťové kartě a k bateriím
- nemá TV výstup

Canon PowerShot A70

Model PowerShot A70 (14 490 Kč s DPH) se snímačem o rozlišení 3,2 megapixelu nás při testech oslovil výbornou kvalitou snímků a bohatou nabídkou funkcí v manuálním režimu. Nastavit můžete clonu, rychlost závěrky, ostrost i citlivost. Výborný je rozsah závěrky a tento fotoaparát vyniká také tím, že umožňuje použití předsádky. Tento fotoaparát má trojnásobný optický zoom a zaujme i kompaktními rozměry. Malou výtku lze mít jen k méně přehlednému menu.

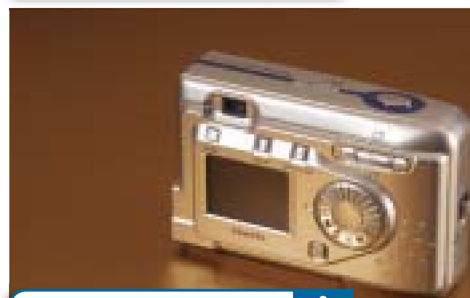
+ plně manuální ovládání
+ rozsah rychlosti závěrky
+ bohatá nabídka funkcí
+ možnost použití předsádky

- méně přehledná menu

Fujifilm FinePix A303

FinePix A303 je s hmotností 200 gramů (s bateriemi a s paměťovou kartou xD Picture Card) nejlehčím fotoaparátem v testu. Jedná se o kompaktní digitální fotoaparát s jednoduchým ovládáním, jenž je určen pro uživatele, kteří se rádi spolehnou na automatiku přístroje. Z manuálních voleb je k dispozici pouze volba rozlišení, expozice a vyvážení bílé. I v automatickém režimu mají snímky velmi dobrou kvalitu, ale za stejnou cenu 14 490 Kč s DPH můžete pořídit kvalitnější fotoaparát Canon PowerShot A70.

+ nízká hmotnost
+ krytka objektivu

- nemá TV výstup
- nezaznamenává zvuk

HP Photosmart 620

Model HP Photosmart 620 je s cenou 8995 Kč včetně DPH po fotoaparátu Olympus Camedia C-150 (5990 Kč s DPH) druhým nejlevnějším přístrojem v testu. Oba tyto fotoaparáty mají dvoumegapixelový snímač, ale Photosmart 620 má oproti Camedii C-150 trojnásobný optický zoom. Má však velmi omezenou nabídku funkcí a jeho nevýhodu oproti konkurenci spatřujeme také v poměrně velkých rozměrech. Vyniká však snadností ovládání; zajímavostí u obou fotoaparátů HP je kromě standardně dodávané 16MB paměťové karty SD též paměť interní, která má v tomto případě velikost 8 MB.

+ má interní paměť
+ jednoduché ovládání

- velké rozměry
- nemá TV výstup
- malá nabídka funkcí
- provedení krytu konektorů

+ má interní paměť
+ jednoduché ovládání
+ stavový displej
- velké rozměry
- malá nabídka funkcí
- provedení krytu konektorů

HP Photosmart 720

Druhý z fotoaparátů od firmy Hewlett-Packard je třímegapixelový Photosmart 720. Stojí 12 383 Kč s DPH a kromě vyššího rozlišení snímače se od svého levnějšího sourozence odlišuje také možností připojení k televizoru, dvojnásobnou interní pamětí o velikosti 16 MB a praktickým stavovým displejem. Odlišný je také design, u kterého převládá černá barva a u něhož je použita pryž. Také tento fotoaparát, který je po modelu Minolta druhým nejtěžším přístrojem v testu, má velice snadné ovládání. S fotoaparátem obdržíte stejně jako u modelu 620 i 16MB paměťovou kartu SD.

+ nízká cena
+ velký LCD displej
+ kryt objektivu, blesku a hledáčku
- nezaznamenává zvuk
- nemá optický zoom

Olympus Camedia C-150

Fotoaparát Camedia C-150 zaujme zejména spořivěji orientované uživatele. Je totiž s cenou 5990 Kč včetně DPH nejlevnějším fotoaparátem v testu. Má dvoumegapixelový snímač, ale oproti druhému modelu s tímto rozlišením (HP Photosmartu 620) nedisponuje optickým zoomem. Při pořizování snímků tak můžete použít pouze 2,5násobný zoom digitální. Pro ukládání snímků se stejně jako u modelu Fujifilm používá malá paměťová karta xD Picture Card. Ve výbavě tohoto snadno ovladatelného přístroje nechybí TV výstup, zaujmou také malé rozměry a hmotnost, stejně jako velký LCD displej.

Olympus Camedia C-350Zoom

Jak již z označení modelu Camedia C-350Zoom (11 990 Kč s DPH) vyplývá, tento model od Olympusu optickým zoomem disponuje. Je trojnásobný a snímač dokáže zachytit fotografie v rozlišení max. 2048 × 1536 bodů. Také u tohoto modelu je standardně dodávána 16MB paměťová karta xD Picture Card a také v tomto případě můžeme pochválit velký a kvalitní LCD displej a robustní kryt, který dobře chrání objektiv, blesk i hledáček, když přístroj vypnete a dáte jej do kapsy nebo do tašky.

Olympus Camedia C-350Zoom

+ velký LCD displej
+ kryt objektivu, blesku a hledáčku
- nezaznamenává zvuk

Pentax Optio 33L

Fotoaparát Pentax Optio 33L (13 790 Kč s DPH) je na první pohled zajímavý tím, že nemá optický hledáček. Pro zaměření snímaného objektu máte k dispozici pouze velmi kvalitní LCD displej, který je výklopný a umožňuje i velmi snadné pořízení autoportrétu. U tohoto modelu nás zaujalo velmi šikovné řešení prostoru – např. paměťová karta Compact Flash se do fotoaparátu zakládá zespoda. Potěšila nás možnost volby citlivosti a také ručního ostření. Přístroj je vybaven třímegapixelovým snímačem a trojnásobným optickým zoomem. Absence optického hledáčku sice neumožňuje při fotografování vypnout LCD displej a tím šetřit baterie, ale výsledné fotografie mají výbornou kvalitu.

+ výklopný a kvalitní LCD displej
+ úsporné využití prostoru
+ ruční nastavení citlivosti
- nemá optický hledáček
- nezaznamenává zvuk

Výrobce Model	Canon PowerShot A300
Cena (Kč s DPH)	8990
Poskytl	Canon CZ, s. r. o.
WWW adresa	www.canon.cz
Technické parametry	
Rozlišení snímače (megapixelů)	3,2
Max. rozlišení snímků	2048 × 1536
Jiná volitelná rozlišení	1600 × 1200, 1024 × 768, 640 × 480
Interní paměť přístroje (MB)	ne
Dodávaná paměť. karta/kapacita (MB)	CompactFlash/16
Optický hledáček	ano
Úhlopříčka/rozlišení LCD displeje	3,8 cm/67 000 bodů
Ruční nastavení citlivosti	50, 100, 200, 400
Záznam videa/zvuku	ano/ano
Komunikační rozhraní	USB
TV výstup	ne
Externí napájení	ano, 3,15 V
Rozměry (mm)	111 × 58 × 36,6
Hmotnost s bateriemi a s paměť. kartou	238 g
Baterie	2× AA
Objektiv	
Ohnisková vzdálenost (mm)	5
Ekvivalent pro 35mm film (mm)	33
Světelnost objektivu	3,6
Rozsah (cm)	20 až nekonečno
Rozsah makra (cm)	5 – 20
Rychlost závěrky	1/2000 – 1 s
Zoom optický/digitální	–/5,1x
Ruční ostření	ne
Ruční nastavení rychlosti závěrky/clony	ne/ne

Canon PowerShot A70	Fujifilm FinePix A303	Hewlett-Packard Photosmart 620	Hewlett-Packard Photosmart 720	**Minolta Dimage S414**	Olympus Camedia C-150	Olympus Camedia C-350Zoom	Pentax Optio 33L
14 490	14 490	8955	12 383	15 000	5990	11 990	13 790
Canon CZ, s. r. o.	Fujifilm CZ, s. r. o.	Hewlett-Packard, s. r. o.	Hewlett-Packard, s. r. o.	Minolta, s. r. o.	Olympus C&S, s. r. o.	Olympus C&S, s. r. o.	PenTec, s. r. o.
www.canon.cz	www.fujifilm.cz	www.hp.cz	www.hp.cz	www.minolta.cz	www.olympus.cz	www.olympus.cz	www.pentax.cz
3,2	3,2	2,1	3,3	4,0	2,0	3,2	3,2
2048 × 1536	2048 × 1536	1632 × 1232	2048 × 1536	2272 × 1704	1600 × 1200	2048 × 1536	2048 × 1536
1600 × 1200, 1024 × 768, 640 × 480	1600 × 1200, 1280 × 960, 640 × 480	640 × 480	640 × 480	1600 × 1200, 1280 × 960, 640 × 480	1024 × 768, 640 × 480	1024 × 768, 640 × 480	1600 × 1200, 1024 × 768, 640 × 480
ne	ne	ano (8 MB)	ano (16 MB)	ne	ne	ne	ne
CompactFlash/16	xD Picture Card/16	SD Card/16	SD Card/16	CompactFlash/16	xD Picture Card/16	xD Picture Card/16	CompactFlash/16
ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne
3,8 cm/78 000 bodů	3,8 cm/60 000 bodů	3,8 cm/61 600 bodů	4,1 cm/113 578 bodů	4,6 cm/122 000 bodů	4,5 cm/61 000 bodů	4,5 cm/85 000 bodů	3,8 cm/134 000 bodů
50, 100, 200, 400	–	–	–	64, 100, 200, 400	–	–	100, 200, 400
ano/ano	ano/ne	ano/ano	ano/ano	ano/ano	ano/ne	ano/ne	ano/ne
USB	USB	USB	USB	USB	USB	USB	USB
ano	ne	ne	ano	ano	ano	ano	ano
ano, 4,3 V	ano, 3 V	ano, 6 V	ano, 6 V	ano, 6 V	ano, 3,4 V	ano, 3,4 V	ano, 3 V
101 × 64 × 31,5	97 × 63,9 × 34,3	120 × 50 × 73	118 × 75 × 53	113 × 64,5 × 58,5	112 × 62 × 40	108 × 57,5 × 40	105 × 63 × 41,5
326 g	200 g	318 g	384 g	456 g	218 g	226 g	244 g
4× AA	2× AA	4× AA	4× AA	4× AA	2× AA	2× AA	2× AA
5,4 – 16,2	5,7 – 17,1	5,6 – 15,7	7 – 21	7,15 – 28,6	5	5,8 – 17,4	5,8 – 17,4
35 – 105	38 – 114	36 – 102	34 – 102	35 – 140	38	35 – 105	38 – 114
2,8	2,8	2,8	2,6	3	2,8	3,1	2,6
50 až nekonečno	60 až nekonečno	20 až nekonečno	20 až nekonečno	50 až nekonečno	50 až nekonečno	50 až nekonečno	40 až nekonečno
5 – 50	10 – 80	–	–	16 – 59	20 – 50	20 – 50	10 – 50
1/2000 – 15 s	1/2000 – 1/2 s	1/1000 – 1/1,5 s	1/1000 – 2 s	1/1000 – 4 s nebo ručně	1/1000 – 1/2 s	1/1000 – 2 s	1/1500 – 4 s
3x/3,2x	3x/3,2x	3x/4x	3x/4x	4x/2,2x	–/2,5x	3x/3,3x	3x/2,7x
ano	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ano
ano/ano	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ano/ano	ne/ne	ne/ne	ne/ne

Malý foťák

Nový digitální fotoaparát od Umaxu umí nejenom fotografovat, ale zvládne i jiné úlohy. Můžete jej použít také jako videokameru, webovou kameru nebo jako diktafon.

Firma Umax uvádí na trh přístroj, který spojuje čtyři různá zařízení v jednom a který je snadno ovladatelný a dostupný za velmi příznivou cenu. Nutno však hned na začátku uvést, že příznivá cena a množství funkcí jsou vyváženy nepříliš vysokou kvalitou jednotlivých prvků, zejména pak výslednou kvalitou fotografií.

Fotoaparát nabízí dva režimy snímání: automatický a manuální. Manuální režim umožňuje ručně nastavit expozici a vyvážení bílé barvy, automatický režim obstará všechno potřebné za vás. Dále je k dispozici makrorežim pro pořizování snímků malých objektů na krátkou vzdálenost (min. vzdálenost je 20 cm).

Přístroj je vybaven vestavěným bleskem, ten má však velmi krátký dosah a na výsledek jen nízký účinek (za zhoršených světelných podmínek jsme pořídili tmavé a neostré fotografie). Při fotografování na kratší vzdálenosti (jeden až dva metry) bývají fotografie často naopak přesvícené a rozmazané.

Příliš neoslní ani ostatní funkce, které tento přístroj nabízí. Videozáznam je i při pomalém pohybu přístroje značně rozmazaný; webová kamera poskytuje stejné výsledky jako videokamera a diktafon umožňuje záznam zvuku pouze v telefonní kvalitě.

Na přiloženém CD naleznete programy pro úpravu fotografií a videozáznamů; tyto programy jsou poměrně kvalitní a snadno ovladatelné, jejich nevýhodou je však chybějící lokalizace do českého jazyka.

Závěrem tedy musíme konstatovat, že je tento fotoaparát, vzhledem k své ceně a kvalitě výsledných snímků, vhodný pro začátečníky a nenáročné amatéry, kterým umožní vytvářet fotografie vhodné pro umístění na webové stránky.

Jan Jírovec

Umax AstraPix470

Kompaktní digitální fotoaparát

Snímač CMOS: 1,3 milionu pixelů.
Zoom: 2x digitální.
Objektiv: pevné ohnisko f = 9,05 mm.
Světelnost: F2,8.
Hledáček: optický a barevný 1,5" displej LCD.
Rozsah snímání: 1 m až nekonečno, 20 cm – 1 m v makro režimu.
Rozlišení: 1600 x 1200 (zvětšení), 1280 x 1024, 640 x 480.
Formát dat: JPG (foto), AVI (video) a WAV (zvuk).
Záznamové médium: 8MB vestavěná paměť, SD karta (volitelně).
Napájení: 4 x AAA baterie, možnost akumulátorů.
Další funkce: videokamera, webová kamera a diktafon.
Příslušenství: pouzdro, řemínek, USB kabel, alkalické baterie, CD s programy pro úpravu fotografií.
Rozměry: 97 x 63 x 28 mm.
Hmotnost: 176 g (včetně baterií, bez paměťové karty).
Poskytl: Umax Czech, a. s.
Cena včetně DPH: 3500 Kč.

Monitor, grafická karta, skener a reproduktory

Na čtyři úspěšné luštitele dnešní křížovky čekají hodnotné ceny od společnosti Elap: jde o sedmnáctipalcový monitor Lite On, o grafickou kartu GigaByte MAYA Radeon 9000, o reproduktory TEAC PM 800 a o skener Mustek Scan Express 1200.

Společnost Elap působí na českém trhu již dvanáct let jako distributor výpočetní techniky předních světových značek a dodavatel počítačů Gigamax a DTK. Firmu Elap naleznete v Praze a v Brně.

Elap, spol. s r. o.
www.elap.cz, obchod.elap@elap.cz
tel. +420 272 191 411 – 14 (Praha), + 420 548 427 711 – 15 (Brno)

Dnešní otázka:

Na kterých základních deskách jsou postaveny počítače Gigamax?
a) MSI, b) Asus, c) Gigabyte, d) ECS.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do 9. června 2003 buď na korespondenčním lístku označeném heslem **ELAP** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, P. O. Box 77, 186 21 Praha 8**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka10@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 13/2003**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru:
VOGEL*PK10 *Text tajenky*odpoved na otazku*Jan Novak Vinohradska52 15000 Praha5
Na začátek SMS zprávy napište slovo VOGEL. Příznak PK10, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci 2003, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je určena posledními dvěma číslicemi z čísla, na které je SMS zpráva odesílána (v tomto případě je to 6 Kč za jednu SMS). SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o.
Infolinka: +420 225 018 225

	ŠPATNOST	2. DÍL TAJENKY		SLOVENSKY "SNAD"	NÁZEV ZNAČKY DRASLÍKU	SPISY		NOTOVÝ ZÁPIS	INICIÁLY SKLAD. DVOŘÁKA	PAŽE		VÝBĚRY PENĚZ	3. DÍL TAJENKY	PLOŠNÉ MÍRY
ZKRATKA ZÁVODU MÍRU			PYGMEJSKÝ KMEN ŽIJÍCÍ V ZAIRU				FRANC. "SKRZ" / INDIÁNSKÁ ZBRAŇ				JMÉNO MILENKY PRIMÁŘE BLAŽEJE			
POPĚVEK			4. DÍL TAJENKY / MODLA								KŘÍŽENEC VELBLOUDA / NÁZEV ŘÍM. PADESÁTKY			
KYSLIČNÍK					BÝK				SUŠENKY					
	BĚLOVESKÁ MINERÁLKA / ZVRAT				JEDNÁNÍ				ASIJSKÝ SOKOLÍK					PRŮTOKOVÝ OHŘÍVAČ VODY
NÁZEV PRACÍHO PROSTŘ.				ELAP® COMPUTER DISTRIBUTION							SOUPEŘ			
VESNICKÝ PLES											POBÍDKA			
MPZ LIBANONU			TA									NÁZEV RETNICE / ZELEŇ V POUŠTI		
SOUHLAS											JEDN. EL. ODPORU / ZN. KILOMETRU			
STÍN (NÁŘEČNĚ)				ZKRATKA NÁRODNÍ KNIHOVNY	ČLÁNEK VÍRY	SNAD	STAROŘÍMSKÁ VOJENSKÁ JEDNOTKA		NÁPOJ Z KOBYLÍHO MLÉKA	SVATEBNÍ KVĚTINA / PAPOUŠEK				
	NIČITEL / CITOSL. POSKOKU							NĚKAM						OKRESNÍ STAVEBNÍ PODNIK (DŘ. ZKR.)
HYJE			MLÁDĚ ZPĚV. PTÁKA / OLINA					ST. SOLM. SLABIKA / SPZ PRAHY			MĚN. JEDN. MACAA / ŘÍMSKY 16			
SMYČKA				1. DÍL TAJENKY / OLYMP.HRY (ZKRATKA)								MAĎARSKY "A" / STAROČES. ZÁJMENO		
LESNÍ KALAMITA						DNY V ŘÍMSKÉM KALENDÁŘI				DÉMONICKÁ ŽENA				
ÚSILÍ						ZVÝŠENÝ TÓN				CHEM. ZN. INDIA			POMŮCKY: ADI, AKA, AVO, ÉS, IDY, RL	

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 7/2003** zní:
Řada bezpečnostních firewallů ZyXEL se jmenuje ZyWALL (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 7/2003** zní:
Bezpečí vaší sítě ochrání ZyWALL.

Ceny od společnosti **Mikenopa** vyhrávají:
Hana Štaudová z Šumperka (firewall ZyWALL 1), Ludmila Vlčková z Rakovníka (ISDN modem Omni.net Plus) a František Charvát z Mikulova (analogový modem Omni 56k). Blahopřejeme!

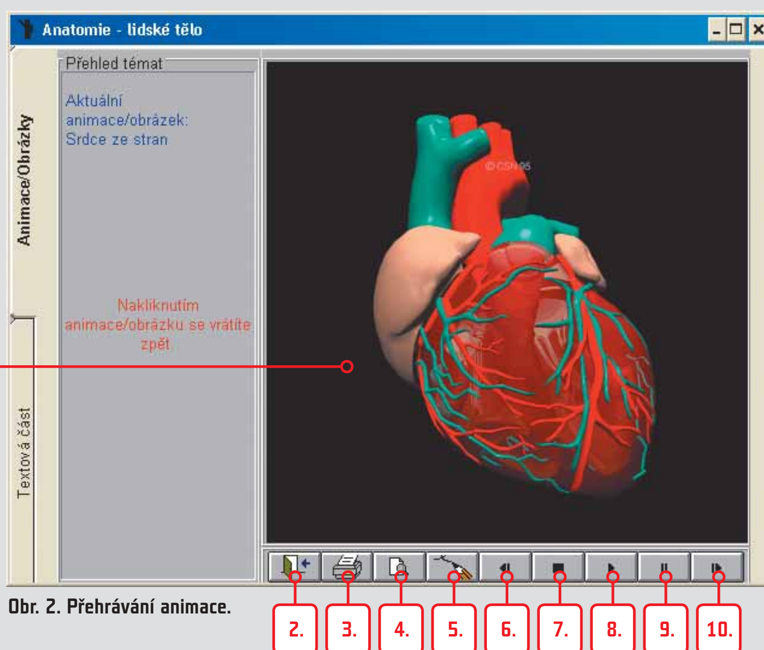
Za tajemstvím lidského těla

V tomto čísle najdete přiloženou plnou verzi multimediálního CD-ROM Za tajemstvím lidského těla (původní název Anatomie – lidské tělo). Připravili jsme pro vás návod, ve kterém se dozvíte, jak cédéčko ovládat.

Po vložení CD do mechaniky se objeví první okno. Budete mít na výběr za dvou možností – instalaci do počítače (tlačítko **Instalovat**) a spuštění přímo z CD (tlačítko **Spustit**). Doporučujeme kliknout na tlačítko **Spustit** (v tom případě se nebude nic instalovat; vše se bude spouštět přímo z CD). Objeví se další okno – klikněte na tlačítko **Souhlasím**. Pak se již ukáže hlavní okno cédéčka.

Rubrika Animace/Obrázky

Hlavní okno cédéčka se skládá z několika částí. V levé části najdete tlačítka ve tvaru záložek, pomocí kterých můžete přepínat mezi rubrikou **Animace/Obrázky** a rubrikou **Textová část**. Zatím zůstaneme v rubrice Animace/Obrázky a popíšeme si její jednotlivé části. Podívejte se na následující obrázky.

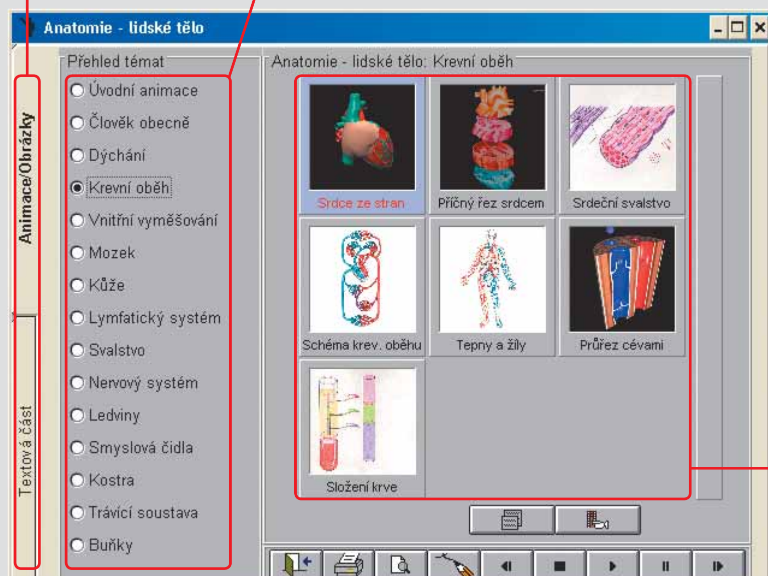
1. Animace se přehrává. Kliknete-li na animaci levým tlačítkem myši, vrátíte se do předchozího bodu (viz obrázek č. 1). Pod animací najdete devět tlačítek, která si nyní popíšeme (viz body 2 až 10).

Obr. 2. Přehrávání animace.

2. Tímto tlačítkem ukončíte práci s cédéčkem.
3. Díky tomuto tlačítku budete moci obrázek (nebo aktuální snímek animace) vytisknout nebo zkopírovat do schránky operačního systému Windows. Blíže viz obrázek č. 3.
4. Zvětšování/zmenšování obrázku nebo animace. Levým tlačítkem budete moci zvětšovat a pravým tlačítkem zmenšovat určitou část obrázku nebo animace. Blíže viz obrázek č. 4.
5. Tímto tlačítkem můžete zapnout/vypnout popisky (tj. u obrázku nebo u animace se objeví popisky, díky kterým uvidíte, jak se jednotlivé části orgánu nebo těla jmenují).
6. Posunout animaci o krok zpět.
7. Ukončit přehrávání animace (návrat do základního okna – viz obrázek č. 1).
8. Spustit přehrávání animace.
9. Pozastavit přehrávání animace (pauza).
10. Posunout animaci o krok vpřed.

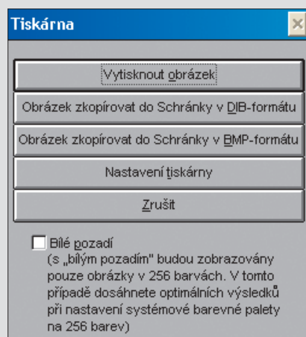
1. Pomocí těchto tlačítek můžete přepínat mezi rubrikou Animace/Obrázky a rubrikou Textová část.

2. Zde najdete přehled základních témat – stačí kliknout na požadované téma. Zvolte například téma Krevní oběh.

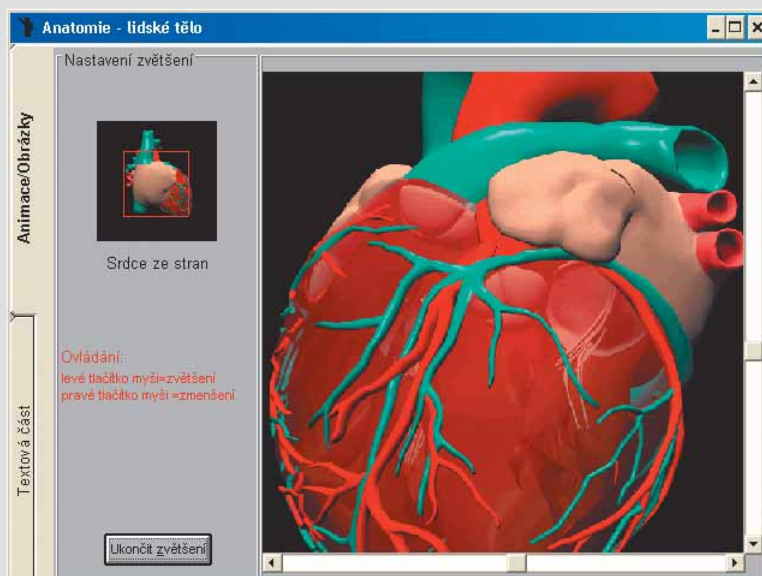

3. V této části najdete přehled všech animací a obrázků. Klikněte dvakrát rychle levým tlačítkem myši na animaci, kterou si chcete prohlédnout. Animace se začne přehrávat. Dále viz obrázek č. 2.

Obr. 1. Rubrika Animace/Obrázky.

Obr. 3. Obrázek nebo snímek animace lze vytisknout (tlačítko „Vytisknout obrázek") nebo zkopírovat do schránky. Kliknete-li na tlačítko „Obrázek zkopírovat do Schránky v BMP formátu", uloží se obrázek do schránky operačního systému Windows. Poté obrázek můžete vložit do požadovaného programu (například do grafického editoru Malování nebo do textového procesoru Word) pomocí klávesové zkratky CTRL+V.

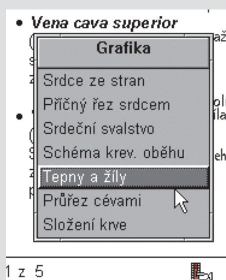

Obr. 4. Kliknete-li na určitou část obrázku levým tlačítkem myši, dojde ke zvětšení (lupa). Kliknete-li pravým tlačítkem myši, dojde ke zmenšení. Zpět do základního okna se dostanete kliknutím na tlačítko „Ukončit zvětšení".

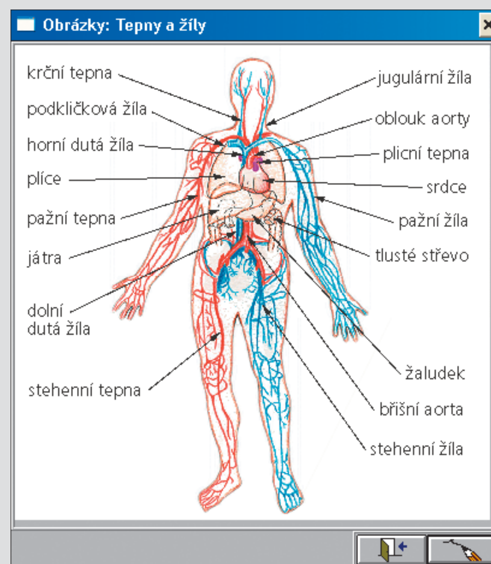
Rubrika Textová část

Nyní přepneme do rubriky Textová část. Budeme vycházet ze základního okna – v něm klikněte na tlačítko **Textová část** (viz bod č. 1 na obrázku č. 1). Objeví se okno s texty, jež se vztahují ke zvolenému tématu (tj. pokud jste v bodě č. 2 na obrázku č. 1 zvolili téma Krevní oběh, budou se tohoto tématu týkat také texty). Dále viz obrázek č. 5.

-ngu

Obr. 6. Seznam dostupných animací/obrázků týkajících se aktuálního tématu (v našem případě jde o téma Krevní oběh). Klikněte dvakrát například na položku „Tepny a žíly". Dále viz obrázek č. 7.

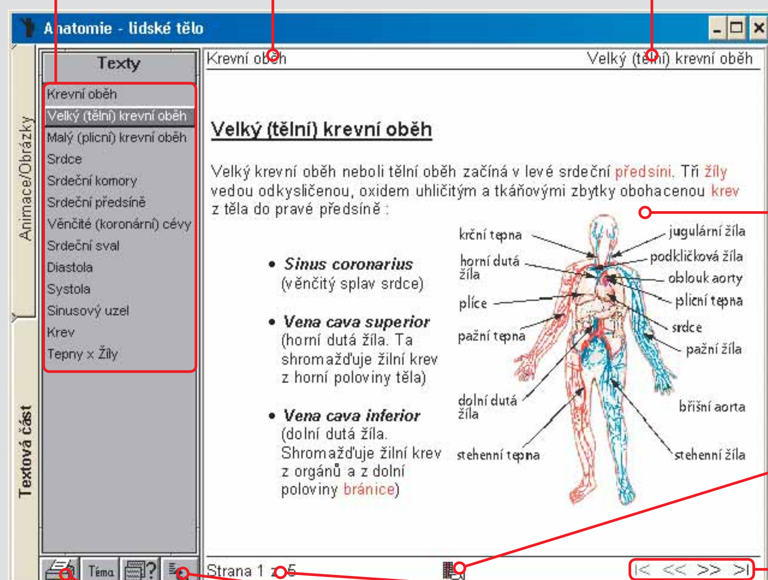

Obr. 7. Objeví se požadovaný obrázek. Klikněte na tlačítko „Popisky zapnout/vypnout". Zobrazí se popisky. Nakonec můžete kliknout na tlačítko „Konec". Okno s obrázkem se zavře.

1. Zde najdete seznam jednotlivých kapitol, které jsou součástí tématu Krevní oběh. Chcete-li nalistovat určitou kapitolu, stačí dvakrát kliknout na její název. Vyberte například kapitolu „Velký (tělní) krevní oběh".

3. Zde najdete název tématu. Každé téma obsahuje několik kapitol.

4. Zde najdete název kapitoly.

Obr. 5. Rubrika Textová část.

2. Nacházíme se v kapitole „Velký (tělní) krevní oběh". Zde najdete texty a obrázky s popisky. V textu můžete také narazit na tzv. *hypertextové odkazy* – ty jsou zvýrazněny červenou barvou, a pokud na ně kliknete, zobrazí se informace, které příslušný pojem vysvětlují.

7. Kliknete-li na toto tlačítko, objeví se seznam animací/obrázků, jež se týkají aktuálního tématu (v našem případě jde o téma Krevní oběh). Chcete-li některou animaci/obrázek spustit, stačí dvakrát kliknout na příslušnou položku v seznamu. Animaci/obrázek lze spustit také tak, jak jsme popsali u obrázků č. 1 a č. 2. Dále viz obrázek č. 6.

5. Pomocí těchto tlačítek můžete listovat mezi jednotlivými stránkami příslušné kapitoly (nyní se nacházíme v kapitole „Velký (tělní) krevní oběh").

8. Tímto tlačítkem budete moci vytisknout buď aktuální stránku kapitoly, nebo všechny její stránky.

9. Skok zpět. Tímto tlačítkem zobrazíte naposledy prohlíženou stránku.

6. Zde vidíte, že se nacházíme na první stránce kapitoly „Velký (tělní) krevní oběh" a že tato kapitola má pět stránek.

Podvodná přesměrování – jak se bránit

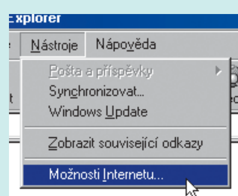
Na stránce 40 najdete úvod do problematiky podvodného přesměrování. V tomto článku vám poradíme několik praktických kroků, které vám mohou pomoci.

Dočasná opatření v Internet Exploreru

Nejprve si popíšeme postup, který vás ochrání před nebezpečnými prvky ActiveX. Toto opatření však berte jako dočasné (než si zajistíte řešení jiné), protože jeho dlouhodobé používání by vám znemožnilo pohodlně využívat některých kvalitních a seriózních internetových stránek.

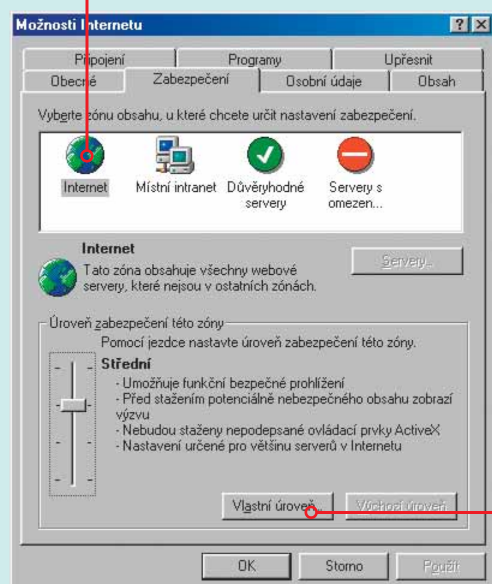
Hlavním úkolem technologie ActiveX je zpestřovat a zvyšovat užitnou hodnotu internetových stránek. Na druhé straně je však tato technologie také zneužívána (jak jsme uvedli na straně 40).

Spusťte si internetový prohlížeč Microsoft Internet Explorer (předpokládejme, že máte verzi 6.0). Dále postupujte podle následujících obrázků.

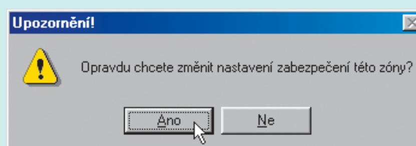
Obr. 1. Z nabídky Nástroje vyberte příkaz Možnosti Internetu.

1. Vyberte zónu **Internet** (stačí zde kliknout).

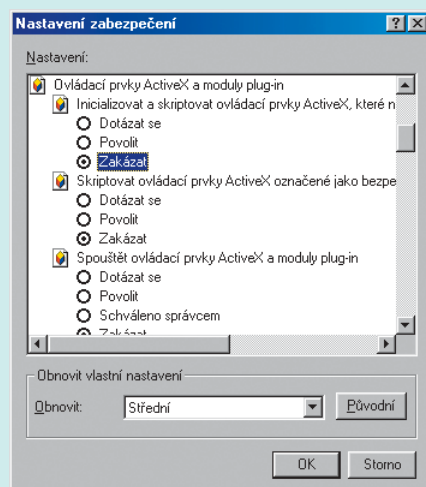

2. Klikněte na tlačítko **Vlastní úroveň**.

Obr. 2. Objeví se okno Možnosti Internetu. Přejděte na záložku Zabezpečení.

Obr. 4. Objeví se okno, které vás požádá o povolení ke změně nastavení. Klikněte na tlačítko Ano.

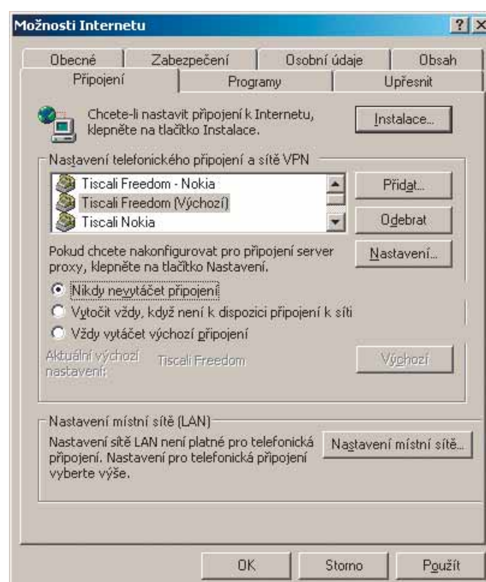

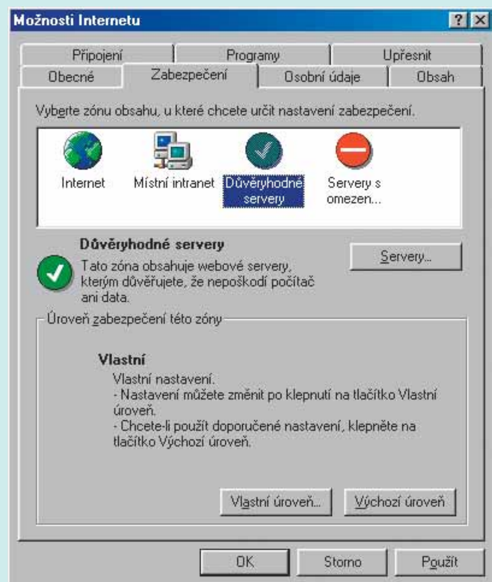
Obr. 3. Objeví se okno Nastavení zabezpečení. Najděte část Ovládací prvky ActiveX a moduly plug-in a ze všech položek vyberte volbu Zakázat (jde přesně o pět položek). Ostatní položky neměňte. Nakonec klikněte na tlačítko OK.

Další nastavení

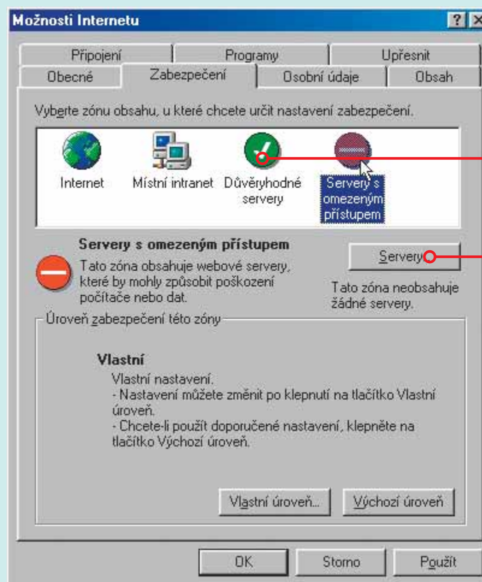
i

V Internet Exploreru je výhodné provést ještě jedno nastavení. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti Internetu**. Objeví se okno **Možnosti Internetu**, ve kterém přejděte na záložku **Připojení**. Zde vyberte volbu **Nikdy nevytáčet připojení** a klikněte na tlačítko **OK**.

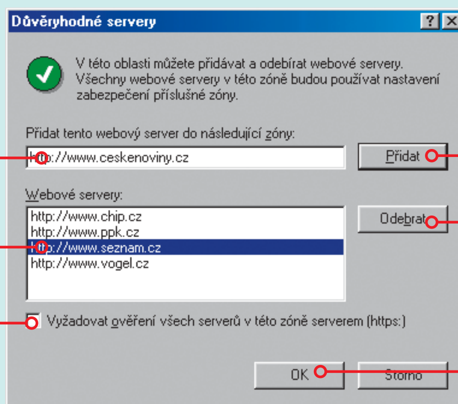
Obr. 5. Dostanete se zpět do okna Možnosti Internetu. Nyní vyberte zónu Servery s omezeným přístupem (klikněte na tuto položku levým tlačítkem myši), klikněte opět na tlačítko Vlastní úroveň a proveďte stejný typ nastavení, který jsme popsali na obrázku č. 3.

1. Klikněte na položku **Důvěryhodné servery**.

2. Klikněte na tlačítko **Servery**.

Obr. 6. Výše popsaným postupem jsme zajistili, aby se na stránkách nemohly spouštět prvky ActiveX. Řada seriózních a užitečných internetových stránek však prvky ActiveX používá a díky našim provedeným nastavením se může stát, že nebudou plně funkční. Řešení je jednoduché. Internetové stránky, kterým důvěřujete, můžete přidat do zóny Důvěryhodné servery (a v této zóně necháte prvky ActiveX povoleny).

2. Zde zadejte adresu internetové stránky, kterou považujete za spolehlivou.

4. Zde je seznam všech internetových stránek, které jste přidali do zóny Důvěryhodné servery.

1. Zatržení této volby můžete zrušit.

3. Kliknutím na toto tlačítko přidáte stránku do seznamu.

5. Tímto tlačítkem můžete ze seznamu odstranit označenou stránku.

6. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**. Dostanete se zpět do okna **Možnosti Internetu** a v něm klikněte také na tlačítko **OK**.

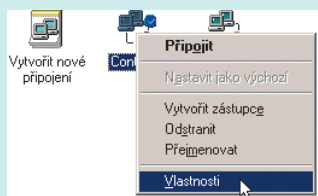
Obr. 7. Objeví se okno Důvěryhodné servery.

Kontrola připojení k internetu

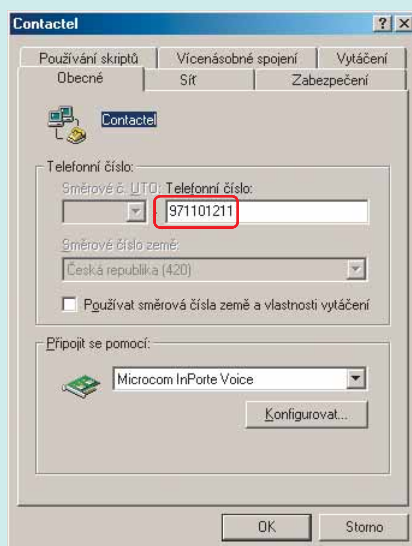
Nyní vám poradíme, jak si ověřit připojení k internetu. Klikněte na tlačítko **Start**. Objeví se hlavní nabídka a z ní postupně vyberte příkazy **Nastavení** a **Ovládací panely**. V okně **Ovládací panely** najděte ikonku **Telefonické připojení sítě** a dvakrát na ni klikněte. Zobrazí se okno **Telefonické připojení sítě** – v tomto okně uvidíte všechna připojení, která používáte. V první řadě zkontrolujte, zda se zde nenachází některé připojení, které zde nemá co dělat.

Pokud počet připojení souhlasí, přejděte ke kontrole vlastností každého připojení. Klikněte na vybrané připojení pravým tlačítkem myši a ze zobrazené místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti** (viz obrázek č. 8). Objeví se okno, ve kterém uvidíte vlastnosti vybraného připojení (viz obrázek č. 9). Nejvíce nás zajímá číslo. Pokud číslo začíná na trojčíslí 971, je vše v pořádku. Pokud zde najdete jiné číslo, pravděpodobně máte problém; je třeba se co nejdříve obrátit na některého zkušeného uživatele, který vám bude schopen pomoci (většinou jediným možným řešením je celý počítač přeinstalovat).

-ngu

Obr. 8. Klikněte pravým tlačítkem myši na vybraný typ připojení a z místní nabídky vyberte příkaz Vlastnosti.

Obr. 9. Zkontrolujte první trojčíslí. Pokud číslo začíná na trojčíslí 971, je vše v pořádku.

Ad-aware 6 Personal

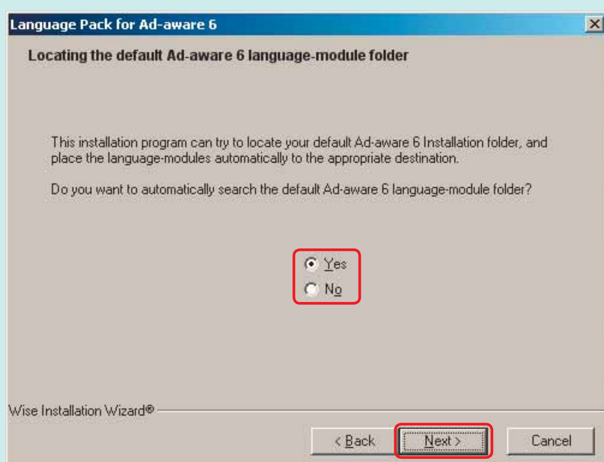
Surfujete na internetu? Stáhnete si občas nějaký program? Chcete si být jisti, že se vám tímto způsobem nedostal do počítače nějaký nežádoucí program? Pak vám doporučujeme nainstalovat si program Ad-aware 6.0.

Program najdete na PPK CD 9/2003

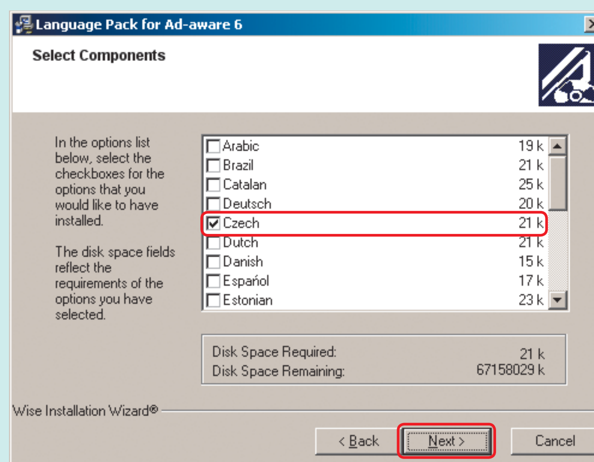
Program Ad-aware slouží k odstraňování programů (spyware), jež pracují bez vašeho vědomí v počítači a odesílají množství důvěrných informací v něm uložených třetím osobám (firmám) prostřednictvím internetu. Mezi informace, které je takový program schopen zjistit a odeslat, patří: jméno uživatele, seznam programů nainstalovaných na počítači, záznamy o aktivitě uživatele na internetu a mnoho dalších cenných informací.

Instalace a počeštění programu

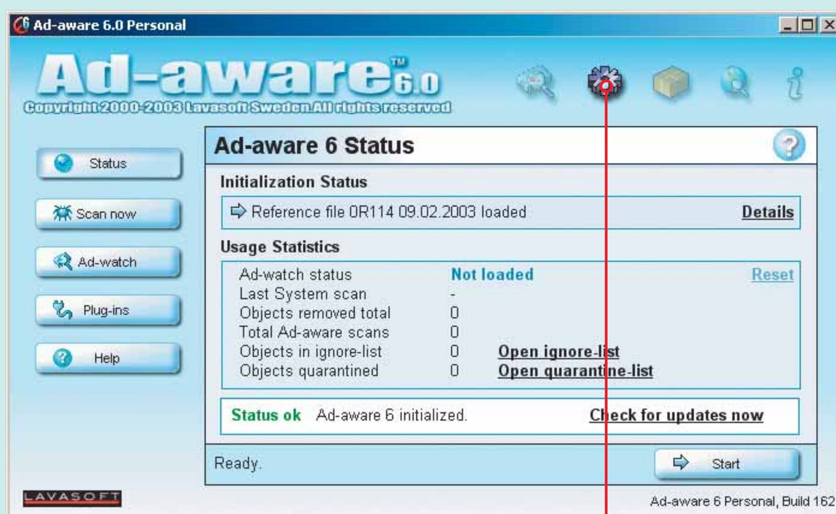
Program naleznete na PPK CD 9/2003 v rubrice **Programy/Různé**. Instalace programu je poměrně snadná, vše potřebné obstará instalační program. Jednou z výhod tohoto užitečného programu je možnost instalace dalších jazykových mutací, která kromě mnoha jiných podporuje i lokalizaci do českého jazyka. Instalační program (***aaw-lang-pack.exe***) pro instalaci češtiny naleznete opět na PPK CD 9/2003 v adresáři **programy/ruzne/adaware**. Po spuštění instalačního programu se zobrazí dialogové okno, které vás informuje, že se program pokusí vyhledat nainstalovaný program Ad-aware ve vašem počítači. Máte sice možnost zadat cestu k nainstalovanému programu sami (označením volby **No**), ale doporučujeme vám ponechat tuto práci na instalačním programu a kliknout na tlačítko **Next** (obr. 1). Poté, co instalační program vyhledá cestu k již nainstalovaným součástem programu, zobrazí se již známé uvítací dialogové okno. Opět klikněte na tlačítko **Next**. Další dialogové okno umožňuje určit adresář, do kterého se pak nainstalují soubory s jazykovou lokalizací. I tentokrát vám doporučujeme ponechat předvolený adresář a znovu kliknout na tlačítko **Next**. V následujícím dialogovém okně již můžete vybírat z dvaceti dvou jazyků ten, který si chcete instalovat. Doporučujeme vám ponechat vybranou pouze češtinu a u ostatních jazyků zrušit označení kliknutím na zaškrtávací políčko (obr. 2). Kliknutím na tlačítko **Next** zobrazíte předposlední dialogové okno, pomocí kterého již spustíte samu instalaci jazykové podpory. Poslední dialogové okno vás pak informuje o úspěšném dokončení instalace. Běh programu ukončete kliknutím na tlačítko **Finish**. Pomocí instalačního programu jste však pouze „doplnili“ potřebné soubory pro lokalizaci do českého jazyka. Aby s vámi

Obr. 1. Vyhledání instalovaných součástí.

Obr. 2. Dialogové okno pro výběr jazyka.

Obr. 3. Hlavní okno programu.

program začal také komunikovat v českém jazyce, musíte jej nejprve spustit a změnit příslušné nastavení jazyka. Po spuštění programu se zobrazí hlavní okno programu (obr. 3); zde kliknutím na ikonu **Settings** otevřete dialogové okno **General Options**. Změnu anglického jazyka na český pak proveďte pomocí rozbalovacího seznamu **Language file** (obr. 4). Změnu jazyka nakonec potvrďte kliknutím na tlačítko **Proceed**, kterým toto dialogové okno také uzavřete. Nyní je již program plně lokalizován.

Obr. 4. Dialogové okno **General Options**.

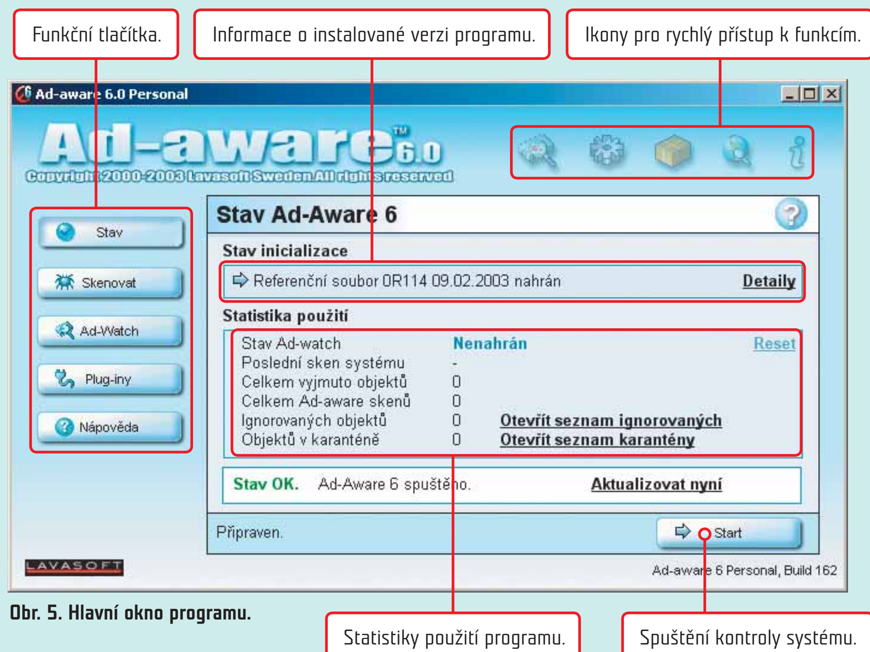
Práce s programem

Protože jste dokončili všechny potřebné instalace, můžete začít plně využívat možnosti, jež vám program nabízí. Hlavní okno programu obsahuje informace o instalované verzi programu a také statistiky použití programu (obr. 5). V pravé horní části hlavního okna jsou ikony pro rychlý přístup k následujícím funkcím – otevření dialogového okna *Ad-watch* (tato funkce je k dispozici pouze u licencované, a tedy placené verze), otevření dialogového okna *Nastavení*, otevření seznamu objektů v karanténě, otevření dialogového okna *Aktualizace* a otevření dialogového okna s informacemi o programu. V levé části hlavního okna programu naleznete následující tlačítka: tlačítko **Stav** (zobrazení hlavního okna), tlačítko **Skenovat** (spuštění kontroly systému), tlačítko **Ad-watch**, tlačítko **Plug-iny** (otevření dialogového okna s informacemi o nainstalovaných plug-inech) a tlačítko **Nápověda**.

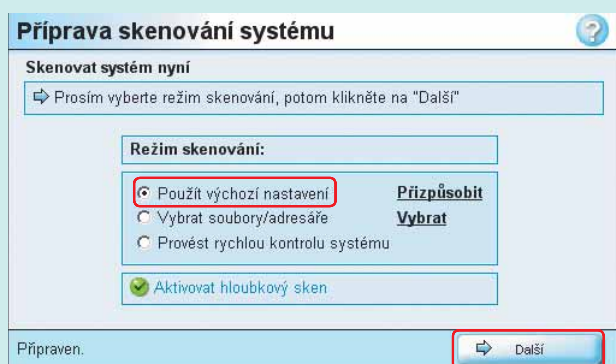
Kontrolu (sken) systému můžete spustit také kliknutím na tlačítko **Start**, které je umístěno v pravé dolní části hlavního okna.

Spusťte kontrolu systému kliknutím na jedno z výše uvedených tlačítek. Po spuštění kontroly systému se zobrazí dialogové okno *Příprava skenování systému* (obr. 6), kde můžete zadat parametry (režim) skenování. Doporučujeme vám ponechat nastavenou předvolbu *Použít výchozí nastavení* a kliknutím na tlačítko **Další** spustit kontrolu systému. O průběhu skenování systému zobrazuje program informace v dialogovém okně *Provádění skenování systému*. Po skončení kontroly se zobrazí dialogové okno *Sken kompletní* s výsledky prohledávání systému. Jestliže program nenalezl žádné nebezpečné objekty, klikněte na tlačítko **Dokončit**. Pokud program nějaké nebezpečné objekty nebo procesy nalezl, klikněte na tlačítko **Další**. Následující dialogové okno *Výsledky skenování* zobrazuje informace o nalezených objektech (obr. 7). Pro odstranění nežádoucích objektů označte zaškrtávací políčka vlevo vedle všech nalezených objektů a klikněte na tlačítko **Další**. Zobrazí se dialogové okno s žádostí o potvrzení, že označené objekty chcete vyjmout. Kliknutím na tlačítko **OK** dokončíte odstraňování nežádoucích objektů ze systému. Hlavní okno programu nyní zobrazuje informace o právě dokončené kontrole systému.

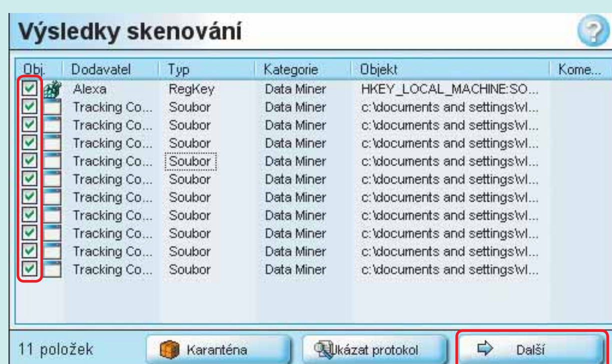
-vrba

Obr. 5. Hlavní okno programu.

Obr. 6. Příprava skenování systému.

Obr. 7. Výsledky skenování.

Prohlížení obrázků pomocí SlowView

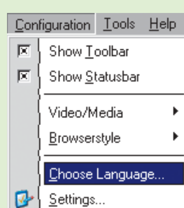
Na PPK CD 8/03 najdete v rubrice Programy/Grafika program SlowView, který slouží zejména k prohlížení obrázků. Kromě toho obsahuje další nástroje pro práci s obrázky – můžete např. uplatnit různé filtry a efekty.

Instalace

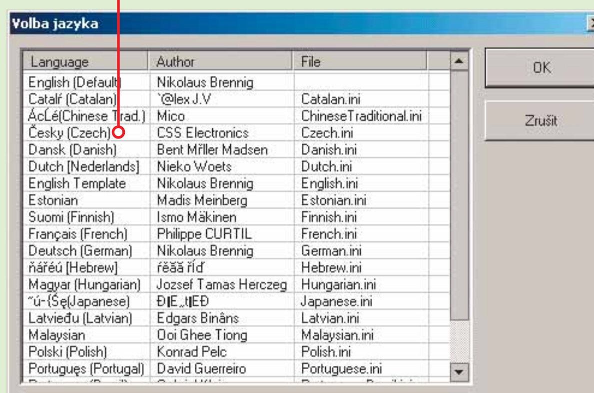
Instalace probíhá tak, jak jste zvyklí z jiných programů. Nejprve jste dotázáni, ve kterém jazyce má být zobrazeno ovládání programu. Poté si vyberete, kde na vašem disku má být vytvořena složka s programem a do které skupiny programů v nabídce **Start** se má zástupce programu zařadit. Instalace trvá pouze malou chvíli. Pokud jste při instalaci zaškrtli na poslední obrazovce políčko **Run...**, program se okamžitě spustí.

České ovládání

Český jazyk není standardně v nabídce ovládacího jazyka, avšak na redakčním CD najdete soubor s češtinou, který si můžete do programu jednoduše přidat. Spusťte si nějaký program pro práci se soubory – tedy správce souborů (např. program Servant Salamander nebo Windows Commander). Nyní vyhledejte na PPK CD složku s instalačním souborem pro program Slowview a v ní podsložku Čeština. Nyní překopírujte soubor czech.ini do složky Intl ve složce s programem na svém disku (pokud jste neurčili jinak, pak to bude složka C:\Program files\Slowview\Intl). Nyní se vraťte do programu Slowview a na hlavní liště zvolte položku **Configuration** a poté **Choose language**. V okénku **Set language (Volba jazyka)** vyberte češtinu a klikněte na tlačítko **Set (OK)**.

Z nabídky vyberte češtinu.

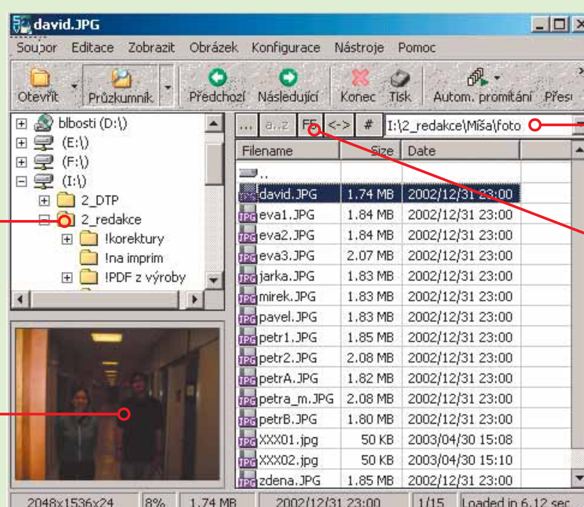

Prohlížení obrázků

K prohlížení a vyhledávání obrázků slouží v programu dva režimy. V režimu Průzkumník (vyhledávací režim) je obrázek zobrazen pouze v části okna programu, ve zbytku je vidět ještě adresářová struktura na dostupných discích a výpis obsahu aktuální složky. Do tohoto režimu přepnete kliknutím na tlačítko **Průzkumník**. Mezi jednotlivými obrázky (soubory) se pohybujete pomocí šipek. Nad výpisem obsahu aktuální složky najdete lištu s několika tlačítky. První tlačítko slouží k rychlému přechodu do složky. Pokud na tlačítko kliknete, otevře se malé okénko s volným řádkem, do kterého je třeba vepsat cestu k této složce (např. C:\Dokumenty\Obrázky). Pomocí dalšího tlačítka setřídíte soubory ve

Stromová struktura.

Náhled obrázku.

Složky, které jste navštívili v poslední době.

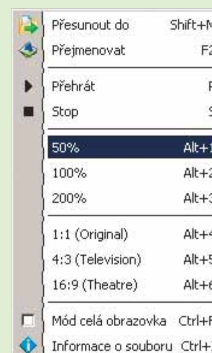
Znovunačtení obsahu složky.

složce podle abecedy. Tlačítko s označením F5 znovu načte obsah složky. Tlačítko s oboustrannou šipkou změní uspořádání podokének s náhledem obrázku, výpisem složky apod. Po kliknutí na tlačítko s dvojitým křížkem se další nabídka zobrazení položek a obrázků rozbalí v okně programu. Nejprve si můžete zvolit, zda chcete ve výpisu obsahu složky zobrazit ikonky obrázků včetně velmi malých náhledů (**Miniatury obrázků**), nebo pouze výpis s informacemi o velikosti obrázků a o datu uložení (**Popis**). To, jak se bude výpis této složky zobrazovat, si můžete uložit; učiníte-li tak, příště se bude výpis zobrazovat pouze tak, jak jste určili. Poslední dvě položky v nabídce se týkají náhledu obrázku. Ten buď může přesně zaplnit volné místo určené pro náhled, nebo může mít plnou velikost, ale bude vidět pouze část obrázku; abyste si jej mohli prohlédnout celý, můžete s obrázkem posouvat. Jako poslední na liště najdete rozbalovací seznam, ve kterém jsou označeny složky, jež jste si v programu zobrazovali v poslední době. Tento seznam slouží k rychlému přechodu do této složky, pokud je dostupná. Velikost jednotlivých podoken pro výpis složky, stromovou strukturu a náhled lze v rámci okna programu upravovat tak, že „zatáhnete" za dělicí linky mezi podokny.

Přehrávání videa a zvuku

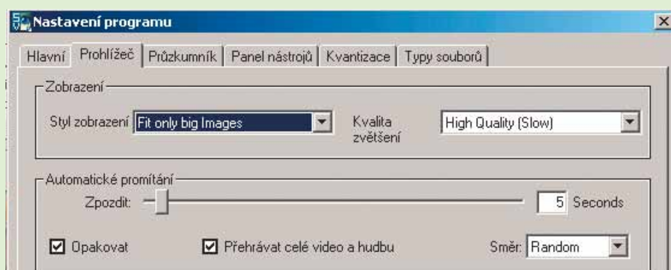
V programu SlowView lze nejenom prohlížet a organizovat obrázky, ale i přehrávat video- a audiosoubory. Poté, co kliknete na soubor pro přehrávání, v podokně pro náhled obrázku se zobrazí několik tlačítek pro přehrávání souboru (tlačítko se šipkou pro přehrávání a také několik informací o tomto souboru – titul, autor, rok...). Při přehrávání videosouborů si lze vybrat, jakou velikost a poměr bude přehrávaný soubor mít. Klikněte na přehrávané video pravým tlačítkem myši a vyberte si z nabídky.

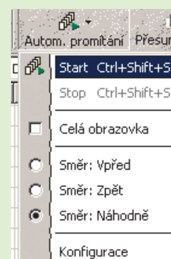

Automatické promítání

Obrázky, které jsou uloženy v jedné složce, si můžete promítat jeden za druhým a vytvořit tak jakousi prezentaci. Klikněte na tlačítko **Nastavení programu** na hlavní liště a poté přepněte do karty **Prohlížeč**. Zde v části **Automatické promítání** nastavte pomocí posuvníku rychlost promítání a také jeho směr. Klikněte na tlačítko **OK**, vraťte se do okna programu a zobrazte si složku, jejíž obsah chcete „promítat". Zde klikněte na tlačítko **Automatické promítání**. V rozbalené nabídce si ještě znovu můžete zvolit směr promítání a to, zda mají být obrázky zobrazeny přes celou obrazovku. „Promítání" odstartujete první položkou v nabídce.

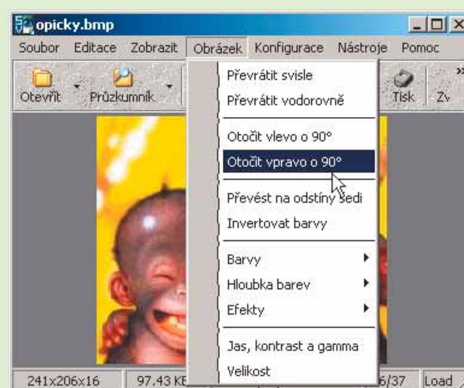

Prohlížecí režim

Do prohlížecího režimu, ve kterém jsou obrázky zobrazeny přes celé okno programu a v němž není zobrazena struktura složek, se dostanete dvojitým kliknutím na soubor nebo stisknutím klávesy Enter. Obrázek v okně programu můžete libovolně zvětšovat a zmenšovat pomocí tlačítek na hlavní liště programu. Zde jsou k dispozici také tlačítka pro přejmenování a pro přesun souboru do jiné složky. Na obrázek lze také aplikovat různé efekty, které najdete v nabídce **Obrázek** na hlavní liště, a takto upravený obrázek uložit v různých formátech. V nabídce **Obrázek** také najdete příkazy pro práci s barevnou hloubkou obrázku, lze zde také ovlivnit jeho jas a kontrast. Pomocí prvních příkazů z této nabídky lze obrázek také různě převracet – vodorovně, svisle nebo o 90 stupňů.

-mia

Okno programu v prohlížecím režimu. V nabídce Obrázek najdete příkazy určené k základním úpravám obrázku.

Morphing – známý i neznámý...

Program najdete na PPK CD 8/2003

Na PPK CD 8/03 jsme vám poskytli program WinMorph, jehož používání je bezplatné. Tento program slouží k tzv. morphování a warpování. Nebojte se, nejde o žádné mučicí techniky.

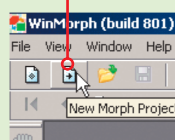
Tyto techniky slouží k práci s obrázky. Používají se hlavně pro práci s fotografiemi v digitální podobě. Obrázek obličeje jedné osoby se po několika krocích, jejichž počet si nastavíte, může změnit v obrázek osoby jiné, případně té samé, avšak v jiné pozici – a tak obrázek můžete vlastně rozpohybovat. Dost však šedivé teorie a podívejme se, jak s programem WinMorph zacházet. Předem však upozorňuji, že se jedná o práci poněkud zdlouhavou, a že je tedy třeba se obrnit trpělivostí! Výsledek však rozhodně stojí za to.

Instalace probíhá zcela bez problémů. Během ní pouze určíte, kde se má vytvořit složka s programem, zda se má vytvořit zástupce na ploše, ikonka v liště rychlého spuštění apod. Pokud zatrhnete volbu na poslední instalační obrazovce, program se rovnou spustí.

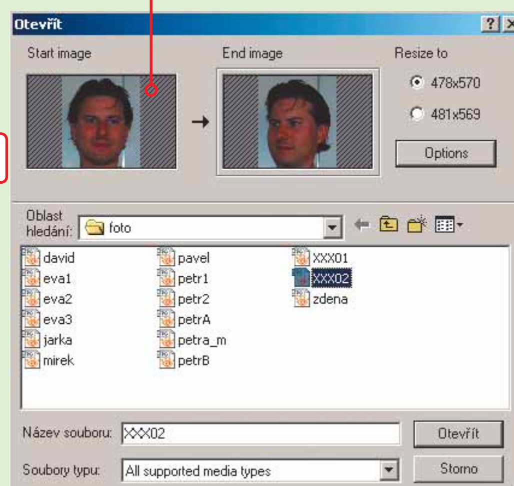
Otevření fotografií

Ještě než s morphováním začnete, je třeba připravit si dva obrázky určité osoby v digitální podobě, a to jako tzv. bitmapový obrázek (např. ve formátu JPG nebo BMP). Oba tyto obrázky by měly být pořízeny (nejlépe digitálním fotoaparátem) ze stejného místa – pouze pozice obličeje by měla být jiná. V programu WinMorph klikněte na druhé tlačítko New Morph Project na hlavní liště se symbolem prázdného dokumentu a se symbolem znaménka +. Tím se zobrazí okénko **Otevřít**. Vaším prvním úkolem je vyhledat dvě bitmapové fotografie, které chcete rozpohybovat. Klikněte do prvního obdélníku a dole v části **Oblast hledání** vyhledejte první fotografii – tedy tu startovní. V okénku se zobrazí náhled vybrané fotografie. Nyní klikněte do druhého okénka a totéž proveďte i s druhou fotografií, tedy s tou, ve kterou se „přemění“ fotografie první. Nakonec klikněte na tlačítko **Otevřít**, a obě fotografie se otevřou v samostatném okně.

Klikněte na tlačítko New Morph Project.

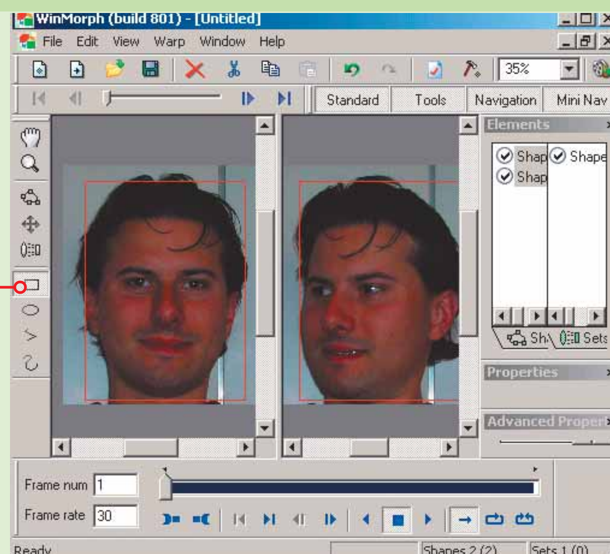
Náhled obrázků.

Zobrazení fotografií

Nyní se fotografie otevřely každá v jedné půlce okna programu. Jsou-li fotografie příliš velké a nevejdou se do okénka tak, abyste je viděli celé, můžete je zmenšit (nebo naopak zvětšit) pomocí rozbalovacího seznamu s měřítkem. Nyní je třeba udělat právě to nejpracnější na celé operaci. Je totiž třeba vykreslit všechny kontury obličeje na fotografii a tím dát programu najevo, která část obličeje se má změnit v kterou apod. K tomu máte k dispozici několik nástrojů, které jsou zobrazeny na liště na levé straně okna programu. Nejprve si označíte tu část fotografie, kterou budete upravovat. Klikněte na tlačítko s označením obdélníku. Klikněte do prvního obrázku a veďte obdélník kolem obličeje na fotografii. Můžete vidět, že tento obdélník se zobrazí i na druhé fotografii.

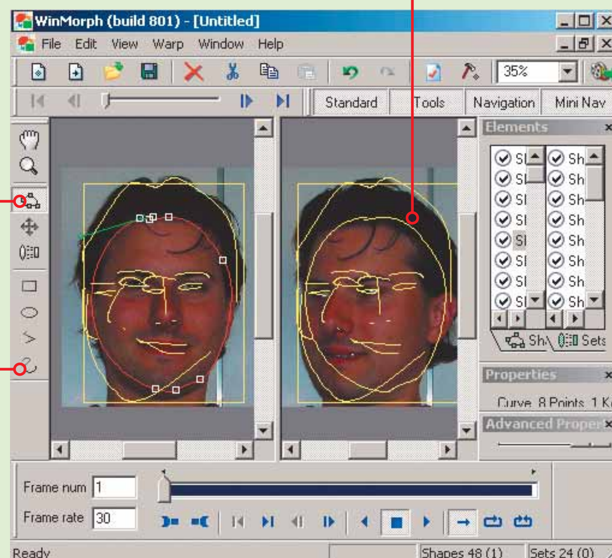
Klikněte na nástroj a vytvořte kolem obličeje obdélník.

Vytváříme kontury

Nyní přikročíme k samotnému vytváření kontur. K tomu nejprve využijeme nástroj Laso (**Freehand**), který najdete opět na levé liště. Klikněte na tlačítko s tímto nástrojem, poté klikněte do prvního obrázku na obrys obličeje a klikáním a tažením celý obličej objeďte. Takto vytvořený obrys obličeje asi nebude zcela perfektní, takže je třeba použít ještě další nástroj, kterým tyto kontury doladíte (**Edit Shape**). Tento nástroj najdete opět na levé liště, a to pod lupou. Klikněte na tlačítko a poté na již vytvořenou konturu. Na kontuře se objeví body, za které můžete zatáhnout; konturu tak upravíte podle svého uvážení, aby byla co nejvěrnější. Chcete-li se k některému kroku vrátit, použijte klávesovou zkratku CTRL+Z. Nyní vytvořte kontury obličeje i na druhém obrázku. Takto je třeba postupovat i v případě dalších linií obličeje a vytvořit na obou obrázcích kontury očí, úst, vlasů apod. Čím více kontur vytvoříte, tím dokonalejší iluze pohybujícího se obrázku dosáhnete.

V obrázku jsou vidět kontury z obou obrázků.

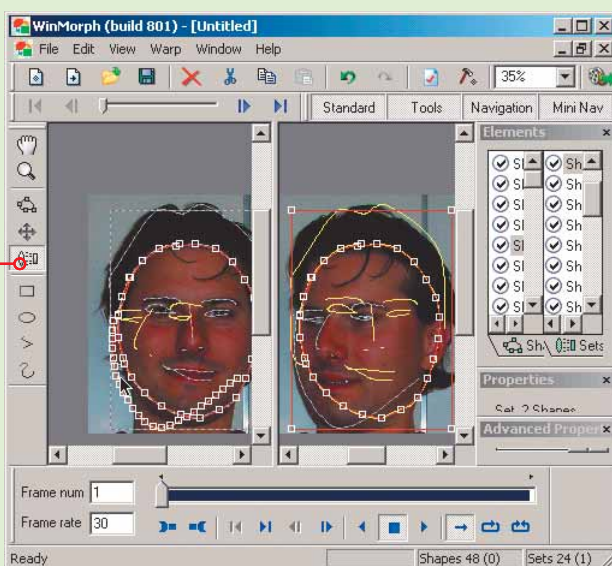
Nástroj pro upravení tvaru nakreslených kontur.

Nástroj laso pro vytváření kontur.

Asociace kontur

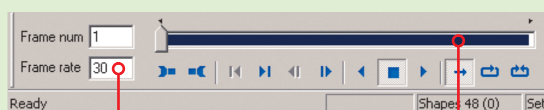
Nyní je třeba dát programu najevo, které kontury se budou měnit v které. K tomu vám poslouží další nástroj **Associate Shape** na liště vlevo. Aby bylo tato operace jednodušší, můžete obrázek skrýt a dát si zobrazit pouze kontury. K tomuto účelu použijte tlačítko na nástrojové liště nahoře v okně programu. Na obrázku můžete vidět i kontury obrázku druhého. Tyto kontury jsou provedeny tečkovanou čarou. Na liště vlevo klikněte na nástroj pro přidružení kontur. Nyní klikněte na plnou konturu a táhněte kurzorem se současně stisknutým levým tlačítkem myši k patřičné tečkované kontuře obrázku druhého, ve kterou se má kontura změnit, a tlačítko myši uvolněte. To provádějte tak dlouho, dokud nebudou přidruženy všechny kontury obrázku. Kontury, které jste již přidružili, budou zvýrazněny. Pokud vás toto zvýraznění plete, můžete si je vypnout v tabulce **Sets**. Vypnete je tak, že zrušíte zaškrtnutí v tabulce.

Nástroj pro sdružení obou kontur.

Náhled

Nyní si animaci prohlédnete v náhledu. Zobrazte si zpět původní obrázky kliknutím na tlačítko na horní liště programu. Nyní klikněte na tlačítko **Preview** a vyčkejte chvíli, jelikož morphování je pro počítač velmi náročná operace, která zabere jistý čas. Jestliže jste postupovali podle našich rad, pak by se vám měl zobrazit první obrázek, jak postupně přechází v druhý. K přehrávání tohoto „náhledu" slouží známá tlačítka a posuvník, které najdete v programu pro přehrávání videa nebo audia.

Rychlost přehrávání snímků animace.

Přehrávání animace.

Animace se skládá z jednotlivých snímků (tzv. frames), jejichž počet můžete sami ovlivnit tím, že jej vepíšete do políčka **Number of Frames** v dialogovém okně **Options**.

Uložení

Animaci si nakonec uložíte ve formátu, který lze přehrát v běžných programech pro přehrávání videa (např. v programu Windows Media Player). Stiskněte klávesu F3 a v okénku **Options** klikněte na tlačítko **Browse**. V dalším okénku si z rozbalovacího seznamu **Uložit jako typ** vyberte formát, do kterého si přejete soubor uložit (např. MPEG). Vraťte se zpátky do programu a klikněte na tlačítko **Render** na hlavní liště programu. Tím spustíte převod souboru – převod opět nějakou chvíli potrvá.

-mia

Tabulka v OpenOffice Writeru

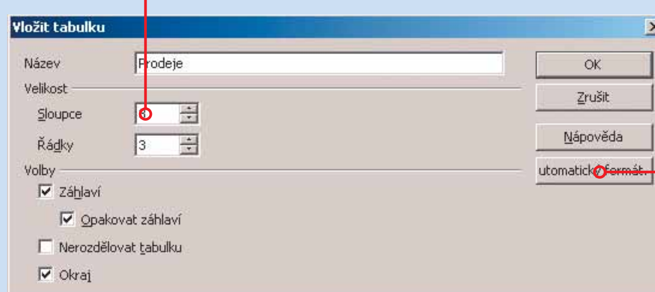
Kancelářský balík OpenOffice jsme vám poskytli na PPK CD 5/2003. Pokud toto CD nemáte, můžete si celý balík stáhnout z internetové adresy *http://www.sun.cz/openoffice.org*.

Připravte se však na to, že celá sada programů je značně obsáhlá, a že ji tedy budete stahovat poněkud déle. Dnes se budeme věnovat textovému editoru Writer. V jednom z předchozích čísel PPK jsme si vysvětlili, jak vložit na stránku dokumentu obrázek a jak jej upravit. Dnes se podíváme, jak v textovém editoru vytvořit tabulku.

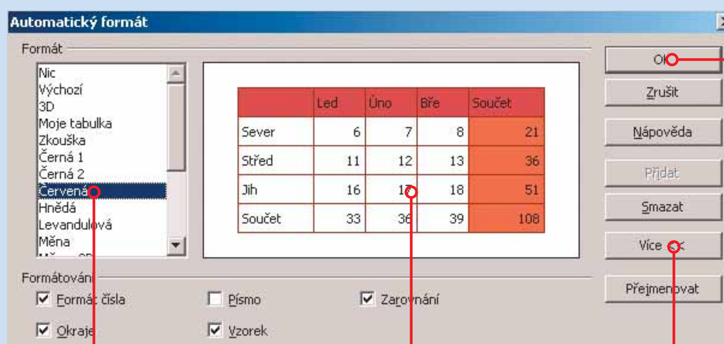
Tabulka

Z nabídky **Vložit** v hlavní nabídce vyberte položku **Tabulka**. Tím se zobrazí okénko **Vložit tabulku** a zde tabulku v řádku **Název** pojmenujte (je možný pouze jednoslovný název). Poté určete, kolik bude mít tabulka řádků a sloupců (včetně jejich záhlaví). Klikněte na tlačítko **Automatický formát**. Tím se zobrazí okénko s nabídkou již předdefinovaných stylů tabulky za použití různých druhů písma pro záhlaví sloupců a řádků, různých barev a zvýraznění. Kliknete-li na tabulku v seznamu, pak se vedle v okénku zobrazí náhled tabulky. Kliknete-li na tlačítko **Více**, pod okénkem se rozbalí ještě další část, ve které můžete nabízené styly tabulek poněkud upravit. Pokud zrušíte zaškrtnutí u jednotlivých položek (**Písmo**, **Zarovnání**, **Vzorek**), pak můžete v náhledu spatřit, že v tabulce toto formátování nebude použito. Takový styl si můžete uložit. Klikněte na tlačítko **Přejmenovat** a do okénka **Přejmenovat...** vepište nový název tohoto stylu. Nakonec klikněte na vybraný název stylu tabulky a poté na tlačítko **OK** a v okénku **Vložit tabulku** také na tlačítko **OK**. Tím se tabulka vloží do dokumentu.

1. Určete počet řádků a sloupců.

2. Klikněte na tlačítko **Automatický formát**.

6. Jste-li se vzhledem tabulky v okně náhledu spokojeni, klikněte na tlačítko **OK**.

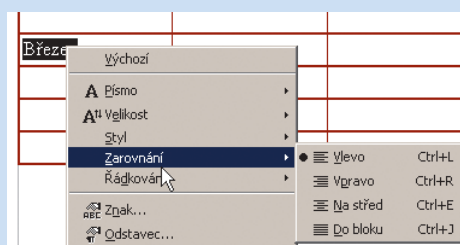
3. Kliknutím vyberte za seznamu požadovaný vzhled tabulky.

4. V okně náhledu se zobrazí podoba vybrané tabulky.

5. Po kliknutí na tlačítko **Více** se dialogové okno rozšíří o spodní část Formátování.

Úprava tabulky

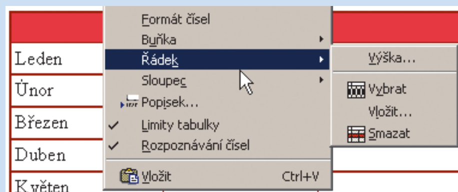
Návrh tabulky se vloží do dokumentu a vy do ní můžete začít vpisovat údaje. Klikněte vždy do jednotlivé buňky tabulky a vepište do ní patřičný údaj. Jestliže se vám nelíbí styl písma v záhlaví tabulky, můžete jej formátovat (upravovat) stejně jako v textovém dokumentu – tedy písmo označit (vybarvit) myší a poté použít tlačítek a rozbalovacích seznamů na panelu formátovacích nástrojů. Stejně tak můžete upravit zarovnání textu a číselných údajů v buňce tabulky. K úpravám vzhledu obsahu tabulky však můžete s výhodou využít místní nabídku příkazů. Chcete-li změnit například zarovnání, klikněte do buňky pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte položku **Zarovnání**.

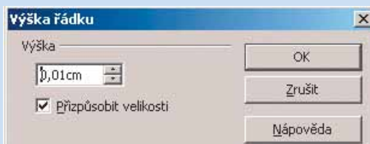
Příkazy k formátování obsahu buňky najdete také v místní nabídce příkazů.

Úprava sloupců, řádků a buněk tabulky

Šířku sloupců a výšku řádků lze ještě upravit. Do řádku, jehož výšku chcete upravit, klikněte pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkazy **Řádek** a **Výška**. Tím se otevře okénko **Výška řádku**; zde nastavte výšku řádku v centimetrech a klikněte na tlačítko **OK**. Stejným způsobem upravíte šířku sloupce, pouze z místní nabídky vyberete položku **Sloupec** a **Šířka**. V okénku **Šířka sloupce** pak určete, který sloupec chcete upravovat, a nastavte jeho šířku v centimetrech. Pomocí nabídky u položek **Řádek** a **Sloupec** aktuální řádek či sloupec vymažete, vyberete (zabarvíte) a přidáte řádek nebo sloupec nový. K přidání a odebrání řádků a sloupců slouží také stejnojmenná tlačítka, která najdete pod hlavní lištou programu. Pokud lišta s těmito tlačítky není zobrazena, pak toto zobrazení zapnete v nabídce **Zobrazit**. Z této nabídky zvolte příkazy **Panely nástrojů** a **Panel objektů**.

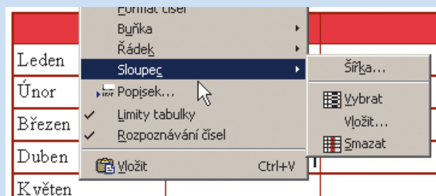
1. V místní nabídce označte položku Řádek a z podnabídky vyberte příkaz Výška.

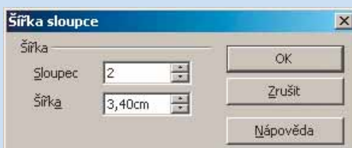
2. V dialogovém okně Výška řádku nastavte požadovanou výšku.

Pro přidávání nebo ubírání řádků a sloupců v tabulce můžete využít také čtveřici nástrojů, které najdete na panelu nástrojů *Tabulky*. Tento panel se objeví, kliknete-li do libovolné buňky tabulky.

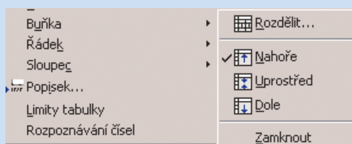
3. V místní nabídce označte položku Sloupec a z podnabídky vyberte příkaz Šířka.

4. V dialogovém okně Šířka sloupce nastavte požadovanou šířku vybraného sloupce.

Nabídka Buňka

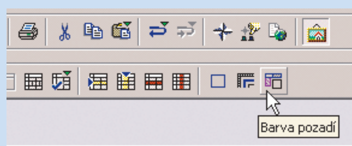
Pomocí místní nabídky u položky **Buňka** (opět pokud kliknete do aktuální buňky pravým tlačítkem myši) zase ovlivníte pozici textu v buňce. Text nebo číselný údaj se může nacházet totiž nahoře, uprostřed nebo dole v buňce. Pomocí další položky **Rozdělit** rozdělíte buňku na několik částí. Otevře se okénko **Rozdělit buňky**; zde si nejprve vyberte, do kolika částí bude buňka rozdělena, a poté to, jakým směrem má být buňka rozdělena – zda vodorovně, nebo svisle. Pokud byste chtěli nějaké buňky naopak sloučit, vyberte (zabarvěte) je myší a poté opět použijte místní nabídku **Buňka** s aktivním příkazem **Sloučit**.

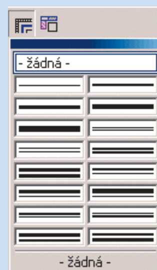

Úprava pozadí a stylů čáry

Jestliže se vám přednastavený styl tabulky nelíbí nebo jestliže jste si žádný styl z nabídky nevybrali, můžete vzhled tabulky přizpůsobit podle svého. Barvu pozadí nastavíte kliknutím na tlačítko na horní liště **Panel objektů**. Klikněte nejprve do buňky, kterou chcete „obarvit“, a pokud byste chtěli barvu z buňky odstranit, vyberte položku **Bez výplně**. Pomocí dalšího tlačítka upravte šířku a styl čar, které jsou uvnitř tabulky. Klikněte na tlačítko **Upravit styl čáry** a poté si vyberte z nabídky různě širokých čar, případně si můžete vybrat čáru dvojitou. Pomocí dalšího tlačítka **Okraje** upravíte okraje aktuální buňky (tedy té, do které jste právě klikli), případně okraje buněk, které jste vybrali (zabarvili) myší. Klikněte tedy na tlačítko a z nabídky vyberte, který styl okrajů požadujete.

Na panelu objektů najdete tlačítko příkazu Barva pozadí.

Z nabídky, jež se otevře po kliknutí na tlačítko Upravit styl čáry, si vyberte druh hraniční čáry vybrané buňky.

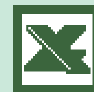
Přidání do automatického formátu

Pokud se vám úprava tabulky povedla (nebo nejlépe vyhovuje vašim záměrům) a budete tento styl zase někdy potřebovat, pak si tuto tabulku můžete přidat mezi automatické formáty tabulky. Celou tabulku vyberte myší (zabarvěte) a poté z nabídky **Formát** na hlavní liště vyberte položku **Automatický formát**. Tím se zobrazí okénko **Automatický formát**, které jste použili na začátku tvorby tabulky. Nyní však bude aktivní tlačítko **Přidat**. Klikněte na něj a do dalšího okénka vepište název tohoto typu tabulky.

-mia

Zajímavé funkce v Excelu

Některé funkce v Excelu mohou pomoci při řešení běžných často prováděných úkonů. Ukážeme si, jak převádět jednotky, počítat goniometrické funkce, jak odhalit „chyby" v tabulkách počítajících s financemi.

Převody jednotek

Určitě jste se už někdy setkali s jednotkami, které se u nás běžně nepoužívají, například jde o míle, stopy, libry, unce nebo koňskou sílu či o stupně Fahrenheita. Představte si, že v Excelu existuje funkce, která umí číselné hodnoty udané v určitých jednotkách převést na jednotky jiné, to znamená, že dokáže převádět mezi různými systémy.

Kde se taková funkce nachází

Tato funkce se jmenuje **Convert** a nachází se mezi ostatními funkcemi Excelu. Je třeba zvolit skupinu *Vše* (obr. 1).

Je však možné, že ji v Excelu na svém počítači nenajdete. V takovém případě klikněte v nabídce **Nástroje** na příkaz **Doplňky**.

V zobrazeném okně dostupných doplňků zaškrtněte políčko u položky **Analytické nástroje** a poté klikněte na tlačítko **OK** (obr. 2).

Co je užitečné o funkci vědět?

Funkce má tvar **=CONVERT(číslo; z; do)**, kde

číslo je hodnota v jednotkách, ze kterých chcete převádět,

z je označení jednotek, ze kterých chcete převádět,

do označení jednotek, do kterých převod požadujete.

Argumenty „z" a „do" musí být v uvozovkách jako textové hodnoty a také je třeba dodržet jejich povolené tvary. Proto se podívejte do následující tabulky, kde jsou některé z nich uvedeny (další argumenty se dají vyhledat v nápovědě k této funkci).

jednotka	tvar argumentu
gram	g
libra	lbm
unce	ozm
metr	m
kilometr	km
míle	mi
námořní míle	Nmi
palec	in
stopa	ft
yard	yd
koňská síla	HP
watt	W
stupeň Celsia	C
stupeň Fahrenheita	F
stupeň Kelvina	K
rok	yr
den	day
hodina	hr
minuta	mn
sekunda	sec
šálek	cup
galon	gal
litr	l
fluid ounce	oz
pinta	pt

Jestliže zadáte některý argument špatně nebo zadáte argument, se kterým funkce neumí pracovat, zobrazí se chybové hlášení #N/A. Pokud zadáte datové typy argumentů z různých oblastí, například převod délky na čas nebo převod síly na objem či převod hmotnosti na energii, zobrazí se chybové hlášení #HODNOTA!.

Co můžete s funkcí vypočítat?

Představte si, že v časopise najdete údaj, že loď během týdne průzkumné výpravy ujela 4000 námořních mil. Zajímalo by vás, kolik je to vlastně kilometrů? Napište tedy do buňky **A2** hodnotu v mílích. Jestliže si přejete, aby se výsledek zobrazil v buňce **B2**, přejděte na ni a poté z nabídky **Vložit** vyberte položku **Funkce**. V zobrazeném okně vyhledejte funkci **Convert()** a klikněte na tlačítko **OK**.

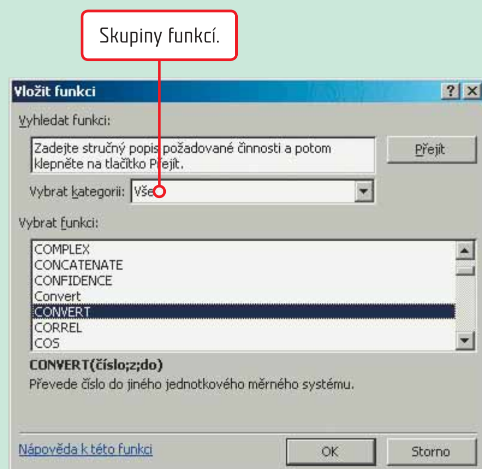
Tím se dostanete do druhého kroku průvodce *Vložit funkci*, ve kterém je třeba doplnit jednotlivé argumenty. Do políčka „číslo" uveďte odkaz na vzdálenost v námořních mílích, tedy **A2**, do druhého políčka uveďte zkratku námořních mil, tedy **"Nmi,"** a do políčka třetího zkratku pro kilometry, tedy **"km"** (obr. 3). Z obrázku je vidět, že loď ujela při průzkumné cestě 7408 km.

Obrázek 4 ukazuje výslednou tabulku.

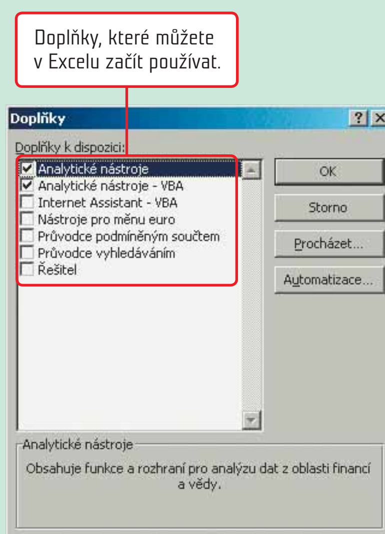
Příklady užití

Převod teploty: Nebo si představte, že právě čtete zajímavosti o cizích zemích a mezi jinými údaji je uvedeno, že maximální naměřená teplota byla 115 stupňů Fahrenheita. U nás se používají stupně Celsia, a tak si chcete údaj převést. Opět můžete použít funkci **Convert()**, kde první argument bude údaj, tedy **115**, druhý, že se jedná o stupně Fahrenheita, tedy **"F"**, a třetí údaj musí být **"C."** To znamená, že údaj ve stupních Fahrenheita chcete převést na stupně Celsia (obr. 5).

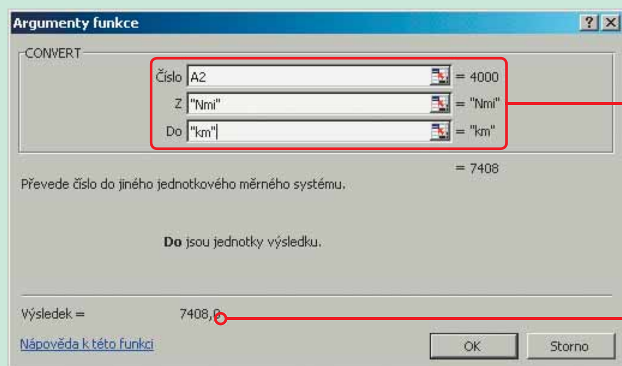
Na obrázku je vidět, že výsledek je 46,1, to znamená, že teplota dosáhla 46,1 °C.

Obr. 1

Obr. 2

Argumenty funkce Convert().

Výsledek.

Obr. 3. Ukázka zadání parametrů.

Funkce s argumenty pro převod námořních mil na kilometry.

B2 =CONVERT(A2;"Nmi";"km")

	A	B	C	D	E
1					
2	4000	7408			
3					

Výsledek v kilometrech.

Obr. 4. Výsledná tabulka.

Funkce s argumenty pro převod stupňů Fahrenheita na stupně Celsia.

B2 =CONVERT(A2;"F";"C")

	A	B	C	D	E
1					
2	115	46,1111			
3					

Výsledek ve stupních Celsia.

Obr. 5

Převod délky: Nyní si zase představte, že čtete historický román, kde je uvedeno, kolik látky bylo spotřebováno při oslavě, například 1500 stop (obr. 6). Kolik je to vlastně metrů?

Zase velmi jednoduše použijte funkci **Convert()** a v ní doplníte jednotlivé argumenty, to znamená, číslo bude **1500**, dále stopy mají označení **"ft"** a metry **"m."** Po potvrzení hned dostáváte výsledek 457,2 m.

Funkce s argumenty pro převod stop na metry.

B2 =CONVERT(A2;"ft";"m")

	A	B	C	D
1	délka ve stopách	délka v metrech		
2	1500	457,2		
3				

Výsledek v metrech.

Obr. 6

Převod objemu: Nebo jste dostali knížku s anglicky psanými recepty, kde je napsáno, že při vaření spotřebujete tři šálky mléka. Kolik litrů nebo decilitrů to je?

Podívejte se na obrázek, kde je vidět, jak byly jednotlivé argumenty doplněny. Pro šálky je označení **"cup"** a pro litry **"l,"** případně pro decilitry by bylo "dl" (obr. 7).

Funkce s argumenty pro převod šálků na litry.

B2 =CONVERT(A2;"cup";"l")

	A	B	C	D
1	šálky	litry	decilitry	
2	3	0,71	7,10	

Výsledek v litrech.

Převod na decilitry: **=Convert(A2;"cup";"dl")**.

Obr. 7

Převod času: Převádět se dají například i dny na hodiny nebo na minuty. Zkuste do buňky **B2** napsat **3** (jako dny) a do sousední buňky **C2** vložit funkci **Convert()** tak, že druhý argument bude **"day"** a **třetí "mn"** (obr. 8).

Po potvrzení dostanete, že tři dny mají 4320 minut.

Funkce s argumenty pro převod dnů na minuty.

=CONVERT(B2;"day";"mn")

B	C	D
počet dnů	počet minut	
3	4320	

Výsledek v minutách.

Obr. 8

Převod ploch: Dají se dokonce převádět i jednotky plochy, například čtvereční palce na centimetry čtvereční. Vztah pro převod však bude trochu složitější, protože se musí použít funkce Convert() vnořená do sebe (jedná se o jednotky čtvereční). Pokud plocha 500 palců čtverečních bude v buňce **C2**, pak vztah bude: **=CONVERT(CONVERT(C2; "in"; "cm"); "in"; "cm")**. Příklad najdete na obr. 9.

Tím dosáhnete přepočtu plochy a po potvrzení hned dostáváte výsledek 3225,8 cm^2.

Funkce s argumenty pro převod palců čtverečních na centimetry čtvereční.

=CONVERT(CONVERT(C2;"in";"cm");"in";"cm")

C	D	E	F
palce čtvereční	cm^2		
500	3225,8		

Výsledek v centimetrech čtverečních.

Obr. 9

Goniometrické funkce

Berete-li si Excel jako pomocníka pro školní výpočty, často se setkáte s požadavkem na výpočet hodnot základních goniometrických funkcí, jako jsou sinus nebo kosinus. Problém je v tom, že tyto funkce mají argument v radiánech, a nikoliv ve stupních.

Pro převod stupňů na radiány nebo pro převod radiánů na stupně slouží funkce Radians() a Degrees().

Radians() převádí stupně na radiány, **Degrees()** převádí radiány na stupně.

Chcete-li například vypočítat sinus 30 stupňů, je třeba vnořit do sebe funkce Sin() a Radians(): **=Sin(Radians(30))**, jak ukazuje obrázek 10.

B1 =SIN(RADIANS(30))

	A	B	C	D	E
1		0,5			
2					

Obr. 10. Příklad výpočtu funkce sinus.

Potřebujete-li vypočítat hodnotu úhlu ve stupních a znáte např. jeho kosinus, je třeba vnořit do sebe funkce ArcCos() a Degrees(): **=Degrees(Arccos(0,5))**. Příklad je ukázán na obrázku 11.

Marie Franců

B1 =DEGREES(ARCCOS(0,5))

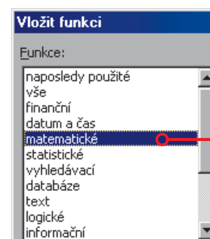
	A	B	C	D	E
1		60			
2					

Obr. 11. Příklad výpočtu funkce arccos.

i

Chcete-li si usnadnit výběr goniometrických funkcí, nastavte v dialogovém okně *Vložit funkci* v seznamu *Funkce* hodnotu **matematické**.

Používáte-li Excel 2002, pak ze seznamu *Vybrat kategorii* vyberte hodnotu **matematické**.

Ze seznamu *Funkce* vyberte položku **matematické**.

Kontrola pravopisu

V minulém čísle jsme si ukázali, jaké možnosti nabízí MS Word pro kontrolu a opravy textu během psaní dokumentu. Dnes si ukážeme, jakým způsobem si můžete zkontrolovat již napsaný text.

Testy a dokumenty k procvičení najdete na CD, které bude přiloženo k PPK 11/2003.

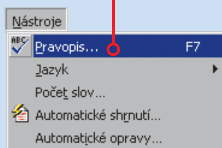
Pro přípravu tohoto článku jsme použili MS Word 2000.

Kontrola pravopisu spočívá v tom, že MS Word porovnává slova z textu s výrazy, které jsou uvedeny v jeho slovníku. V případě, že MS Word slovo ve slovníku nenalezl, označí jej v textu a zobrazí v dialogovém okně jako podezřelé slovo. V případě, že najde ve slovníku jedno nebo více slov, která jsou z jeho hlediska podobná podezřelému slovu, nabídne jejich seznam. Z tohoto seznamu si můžete některou možnost vybrat nebo můžete opravu zapsat sami.

Připojte nový poštovní účet

Klikněte v dokumentu na místo, ve kterém chcete začít kontrolovat text. Poté z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Pravopis** (obr. 1).

Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Pravopis**.

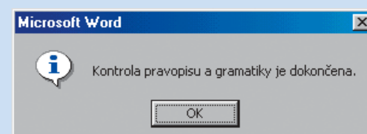

Obr. 1

Po zadání tohoto příkazu je zahájena kontrola pravopisu. V okamžiku, kdy MS Word narazí na slovo, které se mu zdá podezřelé, kontrolu přeruší a zobrazí dialogové okno s možností opravit označený text.

Kontrolu pravopisu můžete spustit také stiskem klávesy **F7**.

V případě, že žádné podezřelé slovo nalezeno nebylo, zobrazí se po ukončení kontroly dialogové okno s oznámením, že kontrola byla ukončena (obr. 2).

Obr. 2. Hlášení o ukončení kontroly.

Provádění oprav

Po nalezení podezřelého slova zobrazí MS Word dialogové okno *Pravopis a gramatika* (obr. 3).

V horním poli je zobrazen text, ve kterém je podezřelé slovo zobrazeno červeně.

Významy tlačítek

Na pravé straně dialogového okna *Pravopis a gramatika* jsou čtyři tlačítka: **Přeskočit**, **Přeskakovat**, **Zaměnit** a **Zaměňovat**. Tato tlačítka mají následující funkce.

Přeskočit: Podezřelé slovo je v tomto případě v pořádku, kontrola pravopisu pokračuje dál. Narazí-li MS Word při kontrole na stejné podezřelé slovo, opět kontrolu pozastaví a slovo zobrazí.

Přeskakovat: Podezřelé slovo je v pořádku. Narazí-li MS Word při kontrole tohoto dokumentu na stejné podezřelé slovo, bude jej ignorovat a kontrolu nepozastaví.

Zaměnit: Podezřelé slovo bude nahrazeno možností, kterou jste vybrali ze seznamu *Návrhy*, nebo opravou, kterou jste zapsali v horním poli. Narazí-li MS Word při kontrole na stejné podezřelé slovo, kontrolu opět pozastaví a slovo zobrazí.

Zaměňovat: Podezřelé slovo bude nahrazeno možností, kterou jste vybrali ze seznamu *Návrhy*, nebo opravou, kterou jste zapsali v horním poli. Narazí-li MS Word při kontrole tohoto dokumentu na stejné podezřelé slovo, automaticky jej opraví stejným způsobem.

Oprava výběrem ze seznamu

V seznamu Návrhy klikněte na položku, kterou chcete označené slovo nahradit, a poté klikněte buď na tlačítko **Nahradit**, nebo na tlačítko **Nahrazovat** (obr. 4).

Zadání vlastní opravy

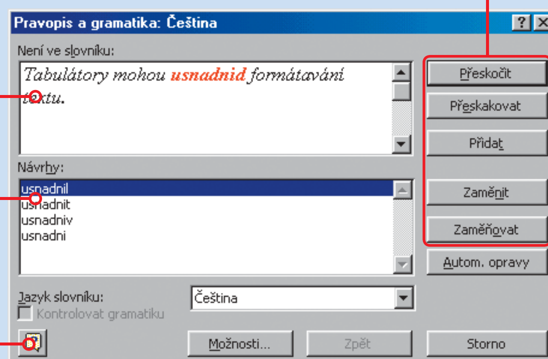
Klikněte na slovo, které chcete opravit, a opravu z klávesnice zapište (obr. 5). Nedejte se zmýlit tím, že po posunutí kurzoru nebo po editaci označení slova zmizí a po-

Chcete-li si vyzkoušet rozdíl mezi tlačítky **Zaměnit** a **Zaměňovat** a mezi tlačítky **Přeskočit** a **Přeskakovat**, můžete využít soubor Pro školy.DOC, který bude umístěn na PPK CD 11/2003.

V odstavci *Druhy zarážek* je záměrně několikrát uvedeno slovo *zarášky* (správně má být zarážky). Klikněte na nadpis odstavce a spusťte kontrolu pravopisu.

Kliknete-li po nalezení prvního slova *zarášky* na tlačítko **Přeskočit**, bude po chvilce nalezeno stejné slovo znovu.

Kliknete-li po nalezení prvního slova *zarášky* na tlačítko **Přeskakovat**, nebude již toto slovo zobrazováno.

Obr. 3

dezřelé slovo se posune na začátek řádku pole (obr. 6). Po provedení opravy klikněte buď na tlačítko **Nahradit**, nebo na tlačítko **Nahrazovat**.

Přeskočení označeného slova

Nechcete-li, aby bylo podezřelé slovo změněno, klikněte podle potřeby buď na tlačítko **Přeskočit**, nebo na tlačítko **Přeskakovat**.

Přidání podezřelého slova do slovníku

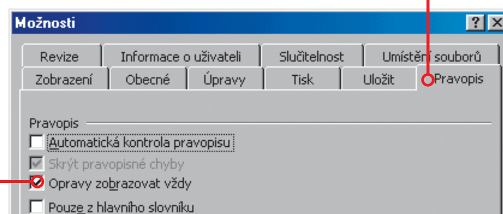
Chcete-li přidat podezřelé slovo do slovníku, klikněte na tlačítko **Přidat**. Tím dosáhnete toho, že při dalších kontrolách toto slovo nebude hlášeno mezi podezřelými (obr. 7).

Tuto možnost využijete například tehdy, používáte-li v textu speciální technické výrazy.

Nabízení možností oprav

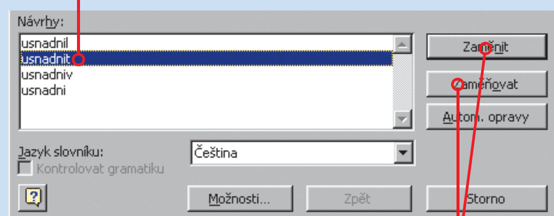
Nabízení podobných slov v seznamu *Návrhy* je volitelná položka; toto zobrazování můžete vypnout. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně klikněte na záložku **Pravopis**. Na kartě se podívejte, zda je položka **Opravy zobrazovat vždy** zaškrtnuta. Pokud ano, budou se v seznamu *Návrhy* zobrazovat podobná slova, pokud je program v slovníku najde.

1. Klikněte na záložku **Pravopis**.

2. Zkontrolujte, zda je položka **Opravy zobrazovat vždy** zaškrtnuta.

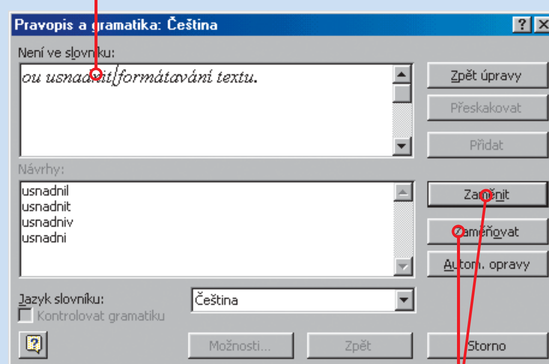
1. Klikněte na zvolenou položku.

Obr. 4

2. Podle potřeby klikněte buď na tlačítko **Zaměnit**, nebo na tlačítko **Zaměňovat**.

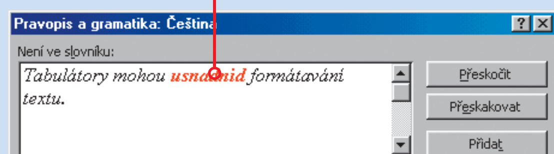
2. Zapište opravu. Označené slovo se posunulo na začátek řádku.

Obr. 6

3. Podle potřeby klikněte buď na tlačítko **Zaměnit**, nebo na tlačítko **Zaměňovat**.

1. Klikněte na označené slovo.

Obr. 5

Obr. 7

Pro přidání do slovníku klikněte na tlačítko **Přidat**.

Vlastní slovníky

Kromě hlavního slovníku můžete při kontrole pravopisu používat i slovníky vlastní. Do vlastního slovníku ukládáte slova, která hlavní slovník nezná. Slova nenalezená ve slovníku jsou ohlášena jako podezřelá. Povolíte-li použití jiných slovníků, pak kontrola pravopisu nebude slova nalezená v těchto slovnících hlásit jako podezřelá.

Vytvoření vlastního slovníku

Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně klikněte na záložku **Pravopis**. Na kartě klikněte na tlačítko **Slovníky**. V dalším dialogovém okně pak klikněte na tlačítko **Nový**. Na obrazovce se objeví dialogové okno pro uložení souboru. Do pole *Název souboru* zapište název slovníku (např. *MujSlovnik*). Vlastní slovník musí být uložen ve stejné složce, ve které je uložen slovník hlavní. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **Uložit**.

V dialogovém okně *Vlastní slovníky* se ujistěte, že název nově přidaného slovníku je zaškrtnutý. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **OK**.

Zapnutí vlastního slovníku

Chcete-li, aby kontrola pravopisu používala i vlastní slovník, ujistěte se, že na kartě *Pravopis* není označena položka **Pouze z hlavního slovníku**.

-mzi

Axis – jak najít tu správnou firmu

V tomto článku vám chceme představit unikátní vyhledávací systém firem na internetu, vytvořený českými autory. Jistě jej využijete i v případě, že žádnou firmu nehledáte, neboť systém obsahuje řadu dalších zajímavých věcí.

Katalogové vyhledávání

Stránky, které vám chceme představit, najdete na internetové adrese *http://www.axis4.cz*. Internetový vyhledávač Axis slouží zejména k vyhledávání firem a právě způsob vyhledávání je na něm tak jedinečný. Ke stránkám s vyhledávačem Axis mohou přistupovat dva subjekty – jsou to jednak firmy, které si do systému vloží veškeré záznamy o sobě, jednak ti, kdo potřebují nějakou firmu vyhledat.

Prvním způsobem je prohledávání přehledného katalogu, druhým způsobem je vyhledávání zadáním klíčového slova a konkretizováním několika kritérií. Katalogové vyhledávání je přitom neuvěřitelně propracované. Firmy jsou rozděleny do jednotlivých oborů, které jsou ještě dále členěny do složek, podsložek atd., a celá struktura vytváří systém, na který jste zvyklí ze struktury složek a podsložek např. na pevném disku. Obsah složky lze také kliknutím rozbalit nebo sbalit, přičemž číslo v závorce na konci složky označuje počet záznamů ve složce.

Co vás na první pohled upoutá, je neobyčejně důkladné členění firem – např. než vyhledáte firmy v oboru stavebnictví, které stavějí komíny, projdete pěti dalšími podsložkami. Toto členění je neuvěřitelně odborně zpracované – není se čemu divit, neboť na vytvoření této struktury spolupracovali největší odborníci z českých vysokých škol. Poslední složky v hierarchii mají zelenou barvu, což signalizuje, že složka již není dále tříděna. Tím však možnosti vyhledávání zdaleka nekončí. Po kliknutí na tuto složku se zobrazí všechny firmy, které do ní spadají. Tyto firmy si můžete nejprve seřadit podle různých kritérií (podle velikosti obratu, po-

čtu zaměstnanců apod.) a poté v nich ještě dále vyhledávat. Na internetové stránce se totiž zobrazí ještě další odpovídající kritéria vyhledávání, která odpovídají zvolené kategorii. Např. v kategorii Tisk knih a ostatních tiskovin můžete ještě zadat, že hledáte firmu, která tiskne formuláře, knihy, letáky apod. Jiná bude tato nabídka např. v kategorii firem, které stavějí komíny. Až se na konci vyhledávání dostanete k výpisu firem, které vašim požadavkům plně odpovídají, a kliknete na název firmy, otevře se další stránka, kde se dozvíte o firmě vše podstatné, tedy kontakt na firmu, bankovní spojení, čím se firma zabývá apod. – množství údajů pochopitelně závisí na tom, kolik jich firma o sobě poskytla. Mezi jednotlivými kategoriemi a zobrazeními lze jednoduše přepínat, takže velmi přehledná je i orientace na stránkách. Právě díky křížovému vyhledávání jsou vyhledávací stránky Axis tak jedinečné. Zatímco v jiných vyhledávačích se musíte prokousávat neuvěřitelně velkým množstvím kategorií a výsledek vyhledávání jste nuceni složitě třídit, na těchto stránkách vám k výběru té správné firmy stačí skutečně jen několik kliknutí.

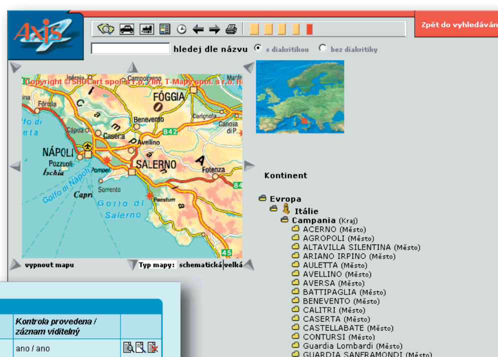
Firmy mohou do systému zadat množství informací o sobě.

Vyhledávání podle klíčového slova

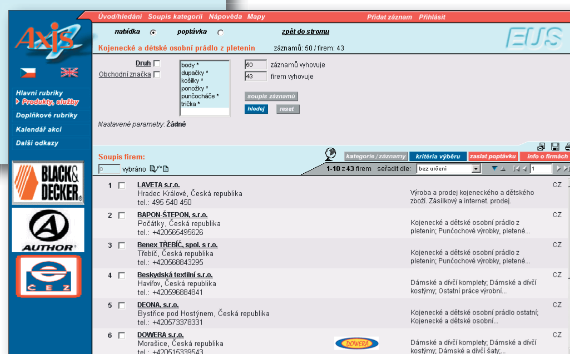
Vyhledávání podle klíčového slova je dostupné nejenom na hlavní stránce s celým strukturním stromem, ale také v každé další kategorii. Nejprve určíte, zda máte zájem o poptávku, nebo o nabídku služeb či produktů, a dále stanovíte, kde se má daná firma nalézat – jak již bylo řečeno, tento vyhledávač se nesoustřeďuje pouze na české firmy. Do příslušného políčka vepíšete ještě klíčové slovo či slova. Po kliknutí na tlačítko obdržíte soupis firem, které vašim kritériím odpovídají. Kromě vyhledávání jednoduchého je možné ještě vyhledávání pokročilé; to je však dostupné pouze uživatelům s tzv. klientským placeným přístupem. V tomto pokročilém vyhledávání lze zadat ještě množství jiných kritérií, která se týkají ekonomické situace firmy, právní formy apod.

Mapy

Asi byste nečekali, že se na stránkách aplikace pro vyhledávání firem setkáte s neuvěřitelně podrobnou mapou celého světa. Na stránkách vyhledávače Axis jsou tyto mapy dostupné kterémukoliv uživateli, aniž by měl placený přístup. K mapám se dostanete prostřednictvím odkazu na hlavní stránce. Nejprve se zobrazí mapa celého světa, kterou můžete kliknutím na šipky vycentrovat, případně kurzorem vytvořit výřez a přiblížit si jej. Chcete-li zobrazit mapu s určitým státem, můžete si jej vybrat z nabídky – světové státy jsou opět přehledně roztříděny podle toho, na kterém kontinentu leží, a dále až do neuvěřitelně detailní úrovně jednotlivých

Na mapách jsou státy zobrazeny až do úrovní jednotlivých okresů.

Ve vyhledávacím systému Axis vás zaujme velmi detailní členění kategorií.

krajů, a to u všech světových států, takže se zde např. dozvíte, na které kraje je rozdělen Čad v Africe. Mapy se navíc zobrazují neuvěřitelně rychle (rozhodně rychleji než mapy na portálech Seznam a Atlas), takže je mohou používat i uživatelé s pomalejšími počítači. I v mapách lze vyhledávat podle klíčového slova a na mapě České republiky i jednotlivé ulice. Mapy lze vytisknout, vyhledat si automobilovou trasu nebo vlakové či autobusové spojení. Pochopitelně lze na mapách vyhledávat i sídla prezentovaných firem.

-mia

Nepůjdeme do kina?

Internet vám poslouží také v případě, že tápete při pomyšlení, co s načatým večerem. Rychle se dozvíte, které filmy se hrají, kam zajít na zajímavou výstavu nebo kde zrovna dnes vystupuje vaše oblíbená hvězda.

Kino

Jedny z nejlepších stránek, na kterých se dozvíte program kin, se nacházejí na adrese *http://www.dokina.cz*. Stránky nabízejí program kin ve všech větších městech naší republiky – tedy nejen kin pražských – a většinou na měsíc dopředu. V programu

kin lze jednoduše vyhledávat. Na stránkách si můžete přečíst recenze o nových filmech a jsou zde informace o filmových festivalech a hereckých hvězdách. Nový program kin také můžete pravidelně obdržet v podobě e-mailové zprávy. Na serveru *http://www.biograf.cz* se dozvíte spíše o připravovaných premiérách filmů, rozhodně to však je zajímavé čtení, neboť se alespoň máte na co těšit. Server přináší také několik obsáhlejších recenzí a čas od času také soutěž. Ani stránky *http://www.bude.cz* se neomezují na program kin pouze v Praze, ale zjistíte zde program kin v celé České republice. Pro každý den je vytvořen seznam filmů, které se ten den hrají.

Divadla

Stránky *http://www.dodivadla.cz* jsou velice podobné stránkám *www.dokina.cz* – není se čemu divit, neboť obojí stránky se nacházejí na serveru Tiscali. I zde může milovník kultury vyhledávat v programech divadel celé

České republiky nebo se dozvědět o nových představeních, která se chystají. Nechybí pochopitelně recenze a novinky z divadelního dění. Na stránkách *http://www.nebe.cz* si lze jednoduchým způsobem vyhledat program divadel na určitý den, a to v celé České republice. Kromě programu divadel se vám zde ovšem dostane i tipů na mnoho jiných akcí, a to nejenom kulturních. Stejně tak stránky *http://www.kulturniakce.cz* zahrnují kromě programů divadel i zajímavé tipy na to, kde strávit večer. I na těchto stránkách funguje vyhledávání – stačí zadat, kde se akce má konat, zda hledáte divadelní představení, nebo třeba balet či operu.

Koncerty a party

Na předchozích stránkách lze také vyhledat programy klubů a data zajímavých koncertů. Podívejme se na specializované stránky, kde se dozvíte ještě více. Stránky *http://www.klubycz.cz* jsou ještě ve výstavbě a zatím se soustřeďují hlavně na kluby na Ostravsku. Pokud jste z této oblasti, pak jste jistě slyšeli o fenoménu Stodolní ulice, která je plná klubů. Stránky *http://www.stodolni.cz* jsou velmi podařené a kromě programu desítek klubů, které se zde nacházejí, tu najdete i informace o ubytování, dále fotogalerii, novinky, odkaz na webovou kameru a fórum – tyto stránky tedy opravdu žijí. Stránky *http://www.koncert.cz* se zaměřují hlavně na velké koncerty, které se konají např. v rámci nějakého turné. Najdete zde nabídky na koncerty vážnější hudby, rocku, jazzu nebo blues. Nesmíme však zapomínat ani na návštěvníky tanečních akcí – tedy různých house party. Nabídka těchto akcí se zde nazývá partylist a většinou se můžete přihlásit k jeho odběru e-mailem. Partylist najdete např. na adresách *http://www.techno.cz/party* nebo na *http://party.rave.cz*. V těchto listech lze jednoduše vyhledávat, a tak můžete např. snadno najít akci, na které zrovna hraje váš oblíbený diskžokej.

-mia

Podvodná přesměrování

aneb jak zabránit vysokým telefonním účtům

V poslední době se téměř ve všech médiích objevila zmínka o uživatelích internetu, kteří byli nepříjemně překvapeni vysokými telefonními účty. O co jde a jak takovýmto problémům předcházet?

Důležité adresy

Sdružení obrany spotřebitelů ČR: *dialery.spotrebitele.info*

Český Telecom: *www.telecom.cz/infocentrum/o_cem_se_mluvi/podvodna_volani_activex*

Co se vlastně stalo postiženému uživateli?

Postižený uživatel, který se připojuje k internetu prostřednictvím telefonní linky, zjistí, že jeho telefonní účet dosáhl nezvykle vysoké výše (často se jedná o desítky tisíc korun; nejhorší známý případ je 115 000 korun). Uživatel si není vědom, že by takto vysokou částku protelefonoval, a obrátí se s reklamací na Český Telecom. Ten však reklamaci neuzná, protože částka byla (ve většině případů) skutečně protelefonována. Kdo je tedy viníkem? Co se stalo?

Škůdce se jmenuje „dialer"

Příčinou je program, kterému se říká **dialer**. Tento program dokáže přesměrovat internetové připojení na telefonní linku se zvýšenou tarifikací (tj. na dražší telefonní číslo, kde je cena například 60 Kč za minutu). Dosáhne toho tak, že buď změní nastavení vašeho používaného připojení k internetu, nebo vytvoří připojení nové a nastaví ho jako výchozí. Dialer může být ve formě skriptu (využívá se technologie ActiveX) nebo obyčejného spustitelného programu s příponou EXE (viz dále).

Jak se dialer dostane do počítače?

Dialer se do počítače dostane většinou neuváženým krokem uživatele. Dva nejčastější případy:

- nebezpečí číhá na internetových stránkách s pochybným obsahem,
- nebezpečí číhá v příloze e-mailové zprávy.

Nejprve si popišme první bod. Uživatel si prohlíží internetové stránky s pochybným obsahem (nejčastěji to bývá pornografie, stránky nabízející nelegálně ke stažení programy, hudbu apod., ale pozor – nebezpečné mohou být i jiné stránky, jejichž obsah je zcela legální). Na takovýchto stránkách uživatel spustí skript (v tomto případě jsou hojně využívány možnosti technologie ActiveX), který přenastaví internetové připojení (tj. uživatel spustí dialer). Spuštění většinou proběhne tak, že uživatel klikne na určité tlačítko nebo odkaz a povolí tak spuštění dialeru (v tomto případě komponenty ActiveX). V těchto případech tedy uživatel nevědomky, nechtěně nebo na základě nezkušenosti odsouhlasí spuštění nebezpečného programu (dialeru).

Komponenty ActiveX mohou být samozřejmě také užitečné – jejich hlavním cílem je vylepšovat internetové stránky o různé atraktivní prvky. Na seriózních stránkách se komponent ActiveX nemusíte bát (jde např. o seriózní zpravodajské stránky, stránky vládních institucí apod.). V rukou pochybných individuí však může být technologie ActiveX nebezpečná (jak jsme popsali výše).

Druhý bod se týká elektronické pošty. Problém nastane, když uživatel neuváženě spustí nebezpečnou přílohu elektronické pošty – může totiž spustit dialer, který přenastaví připojení.

O jaké telefonní linky jde?

První problémy se objevily již před několik lety, kdy se přístup na erotické stránky začal zpoplatňovat tak, že uživatel povolil (třeba vědomě, ale často na základě nedostatku potřebných informací – především informací o ceně) přesměrování připojení na čísla se zvýšeným tarifem. Šlo o mezinárodní volání na drahá čísla do vzdálených a drahých lokalit (Sierra Leone, Guayana, Vanuat, Diego Garcia a další).

Od doby, kdy byly v České republice zavedeny tzv. **barevné linky**, však může dojít (a také dochází) k přesměrování na české linky se zvýšenou tarifikací.

Nutno podotknout, že dialer se do počítače dostane většinou se souhlasem uživatele. Příčiny jsem už také naznačil, ale pro pořádek si je všechny shrňme:

- uživatel zbrkle odsouhlasí spuštění nebezpečné komponenty ActiveX na pochybné internetové stránce,

Barevné linky – světlé a stinné stránky

Barevné linky byly u nás (stejně jako jinde ve světě) zavedeny proto, aby umožnily zpoplatnit určité služby. Podle prvního trojčíslí poznáte typ služby:

- 900 – obchodní a odborné služby (nejčastěji poradenské a konzultační),
- 906 – soutěže a hry po telefonu (seznamky, horoskopy apod.),
- 909 – služby pro dospělé,
- 971 – přístup k internetu a k veřejným datovým službám se zvláštním tarifem.

Další dvojčíslí udává cenu v Kč za minutu. U částek do 10 Kč je úvodní nula nahrazena číslem 9. Nejvyšší možný tarif je 60 Kč za minutu.

Uveďme si dva příklady. Z čísla 900 96 90 91 poznáte, že se jedná o obchodní a odborné služby (první trojčíslí je 900) a cena je 6 Kč za minutu (další dvojčíslí je 96). Z čísla 906 60 55 11 poznáte, že se jedná o nějakou soutěž nebo hru po telefonu (první trojčíslí je 906) a cena je 60 Kč za minutu (další dvojčíslí je 60).

Barevné linky mají mnoho výhod – díky nim rychle zjistíte požadované informace (odjezdy autobusů, informace o dopravě apod.). Na druhé straně jsou však prostředkem podvodníků, jak připravit slušné lidi o peníze. Jak jsme už naznačili, princip zneužití je jednoduchý. Podvodník zajistí, aby se do počítače uživatele dostal dialer a způsobil napojení na drahou barevnou linku, tzn. že nebudete napojeni na linku začínající trojčíslím 971, ale na některou linku se zvýšeným tarifem (kde můžete platit až 60 Kč za minutu).

- uživatel povolí spuštění nebezpečné komponenty ActiveX vědomě, ale na základě nedostatečných nebo lživých informací uvedených na příslušné internetové stránce,
- uživatel neuváženě spustí nebezpečnou přílohu elektronické pošty.

Komu hrozí nebezpečí?

Nebezpečí hrozí všem uživatelům, kteří jsou k internetu připojeni prostřednictvím veřejné telefonní sítě (ať již mají obyčejný modem analogový, nebo modem ISDN). Naopak nebezpečí nehrozí u ADSL připojení (i když se i v tomto případě využívá veřejná telefonní síť) ani u ostatních druhů připojení (pevná linka, bezdrátové připojení, kabelová televize apod.).

Jak se bránit?

Nyní si uvedeme obecné principy, které byste měli dodržovat (podrobné praktické rady viz stránka 21):

1) Nenavštěvovat pochybné internetové stránky (pornografii, stránky s nelegálním obsahem apod.).

2) Nespouštět komponenty ActiveX na pochybných stránkách.

3) Neotvírat přílohy pochybných e-mailů (neznáte adresáta nebo adresáte znáte, ale e-mail má podivný obsah).

4) Používat pravidelně aktualizovaný antivirový program (na našich CD můžete najít antivirové programy, které jsou zdarma – například Avast nebo AVG).

5) Používejte program, který z počítače odstraní tzv. spyware (jde například o program Ad-aware).

6) Používejte program, který zabrání přenastavení internetového připojení (jde například o programy OptimAccess Dial nebo Connection Meter).

7) Český Telecom nabízí možnost zablokovat hovory odcházející do zahraničí a hovory odcházející na barevné linky. Jestliže této možnosti využijete, spolehlivě se vyhnete zneužití ze strany dialerů, ale přijdete o možnost volat do zahraničí a na užitečné barevné linky.

8) Pravidelně instalujte nejnovější záplaty a opravy.

-ngu

Ochrana a sledování malé sítě

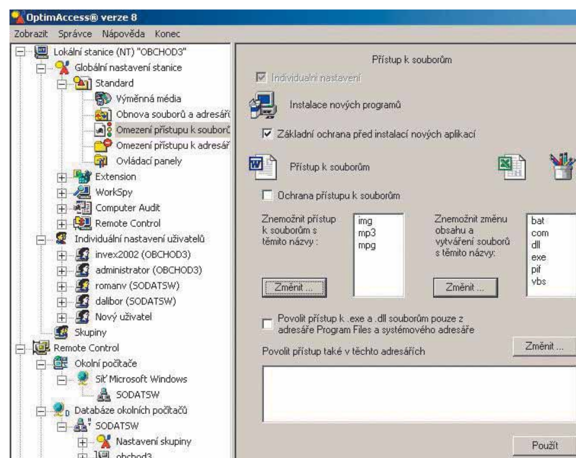
V pátém čísle letošního ročníku PPK jsme se obecně věnovali problematice monitorování počítačů a činnosti jednotlivých uživatelů. Jako ukázky možných problémů byly použity příklady trápící hlavně střední organizace. Ale ochranu potřebuje i síť malého podniku či počítač v domácnosti. Jaké jsou hrozby pro domácí počítač nebo pro malou počítačovou síť a jak lze počítač nebo síť sledovat a chránit?

Kdo změnil nastavení?

Jedním z problémů při práci s počítačem a při sdílení jednoho počítače několika uživateli je změna různých nastavení, a to od drobností, jakými jsou rozlišení obrazovky, rozmístění ikon na ploše či nastavení vlastností programů, až po nastavení telefonického připojení k internetu.

Ostatně nedávno diskutovaná kauza neúměrně vysokých účtů za telefon vinou připojení k internetu je také založena na změně nastavení. Může se jednat o:

– *Změnu nastavení telefonického připojení k internetu* – například o změnu vytáčeného čísla na jiné s předvolbou 900, 906 či 909. Tu může provést kterýkoliv program či skript bez přímé účasti či vě-

Správce může v přehledných dialogových oknech nastavovat jednotlivá omezení.

domí uživatele, například skript připojený ke vtipné parodii na filmovou upoutávku nebo ke zprávě v elektronické poště.

– *Přesměrování aktuálního připojení k internetu.* Toto přesměrování obvykle provádějí komponenty ActiveX během prohlížení internetových stránek, na nichž jsou umístěny.

Řešení těchto problémů spočívá ve správném nastavení internetového prohlížeče a v následné ochraně správného nastavení. Pro důkladnou ochranu nestačí pouze jednou nastavit nejvyšší úroveň zabezpečení v prohlížeči MS Internet Explorer. Je nutné rovněž zajistit, aby nikdo z uživatelů nastavení na počítači nezměnil. Novější verze Windows – 2000 a XP – již umožňují přihlašování jednotlivých uživatelů. Ale při základním nastavení si každý z uživatelů může chování systému různě přizpůsobit. Jednotlivé uživatele však nelze neustále kontrolovat. Jak tedy zajistit, aby byl počítač vždy správně nastaven? K tomu slouží jednak nástroje, které jsou volně dostupné (jsou součástí operačního systému), jednak placené ochranné systémy. Podívejme se nyní na přednosti a nevýhody obou variant.

Volně dostupné nástroje

V rámci operačního systému Windows lze nastavení, chování a vzhled systému pro jednotlivé uživatele určovat s využitím nástroje *Systémová politika* (či *System Policy Editor* v anglických jazykových verzích Windows). Tento doplňkový nástroj je k dispozici zdarma. Najdete jej například na instalačním CD-ROM Windows 98 ve složce tools\reskit\netadmin\poledit. Umožňuje uplatnit různá nastavení a omezení pro jednotlivé počítače, uživatele nebo jejich skupiny. Brání změnám nastavení v ovládacích panelech, změnám nastavení grafiky či změnám nastavení sítě a omezuje další možnosti uživatele, např. spouštění některých programů.

Výhodou tohoto nástroje je nulová pořizovací cena, ochrana operačního systému však není stoprocentní. Zkušený uživatel může takovou ochranu relativně snadno obejít a nastavení změnit, případně nástroj odstranit. Kromě toho je třeba soubory s nastavením distribuovat na všechny spravované počítače a sledovat jejich stav. Uvedený způsob ochrany je tedy možno použít na jeden domácí počítač – například pětileté dítě při hraní her neprovede žádné neočekávané úpravy nastavení počítače. Pro více počítačů již znamená použití takového způsobu ochrany nemalá rizika a následné starosti.

K ochraně internetových připojení lze využívat řadu produktů z kategorie tzv. osobních firewallů – například hodně rozšířený *ZoneAlarm*. Vhodnými doplňky pro ochranu nastavení telefonického připojení jsou freewarová verze ochranného systému *OptimAccess Dial* či program monitorující stav připojení k internetu – populární *Connection Meter*.

Alternativní řešení – ochranný systém

Obdobné funkce, které nabízí nástroj *Systémová politika,* nabízejí také ochranné systémy. Avšak na rozdíl od nástroje *Systémová politika* muže v případě ochranného systému provádět změnu nastavení pouze správce či oprávněný uživatel. K provádění úprav je totiž nutné zadat heslo. Podívejme se blíže na možnosti systému *OptimAccess*.

Kromě toho, že obsahuje funkce nástroje *Systémová politika,* chrání rovněž adresářovou strukturu disku (a to také ve všech nouzových režimech Windows) a instalované programy. Definuje použitelnost výměnných médií, chrání nastavení aplikací, zamezuje instalaci nového softwaru a dokáže po restartu počítače obnovit nastavení operačního systému. Je možné jej konfigurovat, administrovat a řídit vzdáleně. Jeho moduly umožňují volbu konkrétních možností ochrany a sledování.

Jednotlivé moduly systému *OptimAccess* nabízejí tyto funkce:

i

OptimAccess Standard – slouží pro základní zabezpečení programů a systému na počítači. Umožňuje chránit adresářovou strukturu a nastavení operačního systému. Zamezuje instalaci programů a přístupu k souborům, zakazuje práci s určenými soubory a kontroluje manipulaci s výměnnými médii (diskety, CD, DVD, ZIP, Jazz a jiné).

OptimAccess Extension – rozšiřuje ochranné funkce modulu Standard v oblastech operačního systému Windows (ovládací panely, program Průzkumník a složky, nastavení uživatelských aplikací a bezpečnostní funkce). Nabízí pokročilé ochranné funkce i pro aplikační vybavení počítače a zohledňuje bezpečnostní rozměr kontroly správného využívání hesel. Dále chrání nastavení MS aplikací a obsahuje ochranné funkce nástroje OptimAccess Dial, který je také v pozici freewaru.

OptimAccess Remote Control – umožňuje vzdáleně sledovat a upravovat nastavení jednotlivých koncových stanic i celých skupin počítačů. Kopíruje topologii sítě a nabízí možnost řazení počítačů do skupin. Prostřednictvím přehledného grafického rozhraní lze rychle a efektivně sledovat, nastavovat a plánovat akce pro jednotlivé počítače.

OptimAccess Computer Audit – nabízí funkce pro kontrolu stavu programového vybavení počítače (zda nechybí, či naopak nepřebývá některý program) a pro kontrolu počtu instalovaných licencí (není-li program v rámci sítě instalován vícekrát, než je počet zakoupených licencí) a pro evidenci a sledování stavu jednotlivých programů (zdali nedošlo ke smazání některých souborů programu, ke změně jeho nastavení a podobně).

OptimAccess WorkSpy – umožňuje sledovat základní operace s počítačem (zapnutí, vypnutí), události v operačním systému (přihlášení a odhlášení uživatele, tisk dokumentu, spuštění programu, využívání programů) a práci s internetem (přístup na webové stránky).

Systém *OptimAccess* se uplatní všude tam, kde počítače sdílí více uživatelů či kde je nutná jejich častá reinstalace z příčiny neautorizovaných zásahů do nastavení a úprav programového vybavení. Díky jeho modulární stavbě si vždy lze vybrat a platit pouze za funkce, které budou opravdu využívány. Více se o tomto systému dozvíte na internetových stránkách *www.optimaccess.cz*.

Tomáš Stranyánek (tomas@sodatsw.cz)

Hugo ve vesmíru

Čertíka Huga už z našich stránek znáte. Také tentokrát přichází Hugo na cédéčku pro děti od šesti do dvanácti let.

Hugo ve vesmíru

Požadavky na počítač: Windows 95, 98, 2000 nebo Win NT, procesor Pentium 166 MHz (doporučeno 200 MHz), 32 MB RAM (doporučeno 48 MB), přibližně 20 MB volného místa na pevném disku.

Další informace najdete na *www.cenega.cz*.

Hugo a jeho dva synové Trollerat a Trollerut se večer dívají na hvězdnou oblohu, když vtom přiběhne profesor se špatnou zprávou: čarodějnice Scylla se dozvěděla o asteroidu, složeném z černých diamantů, ukradla profesorovi raketu a odletěla ze Země. Jestliže černé diamanty získá, bude moci páchat na Zemi hodně špatností.

Naštěstí má profesor ještě jednu raketu v záloze, a tak se všichni tři čertíci mohou vydat za Scyllou a pokusit se její zlé plány překazit.

Cestou se můžete kdykoliv obrátit na profesora, který poradí a prozradí nějaké zajímavosti o vesmíru.

Cesta za Scyllou nebude jednoduchá, raketa bude potřebovat doplnit palivo, a proto se musíte s Hugem zastavit na Měsíci a na některých planetách sluneční soustavy.

Planety vybíráte po kliknutí na tlačítko v pilotní kabině rakety. Jen malá rada: chcete-li na planetě plnit úkol, je třeba kliknout na obrázek přistávacího modulu pod obrázkem planety, a nikoliv na obrázek planety.

Instalace

Pro spuštění stačí vložit cédéčko do mechaniky, a spustí se úvodní okno. V něm si můžete zvolit jeden ze čtyř jazyků a poté spustit hru. Program po spuštění nevyžaduje jméno uživatele, vaše jméno je požadováno až při zápisu nejlepších pěti výsledků.

Ovládání

Pro ovládání potřebujete myš, klávesnici a reproduktory. To proto, že program svá hlášení pouze říká, aby si s Hugem mohli hrát i ti, kteří číst ještě neumí.

Příjemné je, že při opakování her můžete kliknutím přeskočit vysvětlení úlohy a úvodní animace.

Zastávky na Měsíci, Venuši, Marsu a Jupiteru

Aby bylo možné doplnit zásoby paliva, musíte přistát na Měsíci a sebrat dostatečné množství šedého čediče. Poté, co se vám podaří úspěšně přistát, jezdíte po Měsíci malým vozítkem. Sběr čediče však komplikují vojáci Dona Kroka, kteří rozmísťují nášlapné miny a střílející děla.

Vozítko řídíte kurzorovými šipkami, jeho řízení se stává zajímavým v okamžiku, kdy jedete proti sobě.

Na Venuši je třeba získat kyselý déšť. Ale protože je povrch této planety horký, nesmíte na ní přistát. Kyselý déšť je třeba čerpat z mraků – to znamená, že přistávací modul musíte co nejdéle držet přímo v mraku. Mise je navíc omezena časem: podmínky na Venuši nejsou dobré a po chvíli se začne modul nebezpečně ohřívat. Teplotu a objem získaného deště můžete sledovat v horní části obrazovky.

Zastávka na Marsu se podobá úloze, kterou plníte na Měsíci. Tady však sbíráte zmrzlý oxid uhličitý. Opět je třeba se bránit proti vojákům Dona Kroka. Snad na napětí neubude, prozradíme-li, že oxid najdete na ledových pláních.

Na Jupiter se dostanete až poté, co splníte úkoly na planetách předchozích. Nejprve je třeba provést raketu pásmem asteroidů a poté přistát na měsíci Io.

Asteroid Černého diamantu

Po splnění misí na planetách vás čeká probojovat se k asteroidu Černého diamantu. Na první pohled to vypadá jako obyčejná střílečka, ale není to pravda. Některé zničené nepřátelské lodě se promění v bonusy, ale honba za některými z nich se nemusí vyplatit, vaše loď přitom dozná újmy. Je třeba se zamyslet a zvolit vhodnou strategii.

Dobrý dojem trochu kazí zničení asteroidu. V podstatě pouze uhýbáte střelám, které asteroid střílí, a snažíte se jej zasáhnout. To však není jednoduché a může to trvat hodně dlouho.

Závěrem

Hra je jednoduchá na ovládání a hráči si při ní vyzkouší svůj postřeh. Připočteme-li k tomu hezky zpracovanou grafiku, můžeme hru doporučit jako vhodný dárek. Myslím, že se při ní pobaví i hráči dospělí.

-azi

Chcete si zahrát o pět cédéček s čertíkem Hugem? Jestliže ano, pak do 20. června 2003 pošlete odpovědi na uvedené otázky. Odpovědi posílejte na adresu redakce: *PPK, Vogel Burda Communications, Na Florenci 21, 110 00 Praha 1*, nebo na e-mail *hugo@vogel.cz*. Nezapomeňte připsat na obálku heslo Hugo.

1. Na které planetě nesmíte přistát?
   a) na Jupiteru,
   b) na Venuši,
   c) na Marsu.
2. Scylla chce získat:
   a) asteroid Modrého diamantu,
   b) asteroid Bílého diamantu,
   c) asteroid Černého diamantu.
3. Na Marsu sbíráte:
   a) šedý čedič,
   b) kyselý oxid uhličitý,
   b) zmrzlý oxid uhličitý.

Cédéčka do soutěže věnovala firma Cenega.

Hearts of Iron

Hearts of Iron je zajímavá hra, ale její ovládání dobrý dojem nebudí.

Typ hry: realtimová strategie.

Lokalizace: Hra je lokalizována do češtiny.

Nároky na počítač: Pentium III, 300 MHz, 64 MB RAM, 120 MB volného místa na pevném disku.

Orientační cena: 999 Kč.

Další informace získáte na ***www.cdprojekt.cz***.

Škatulkování

Hra Hearts of Iron je zasazena do prostředí druhé světové války a let těsně předcházejících i následujících a žánrově se jedná o strategii. Ujímáte se role vůdce jednoho ze států a vaším cílem samozřejmě není nic menšího než z celosvětového konfliktu odejít vítězně. Protože sami byste však obstáli jen velmi těžko, nezbývá vám než bojovat na dvou frontách zároveň – jak na vojenské, tak na diplomatické. Krom toho se staráte o správný chod svého území, což je nezbytný základ dalších úspěšných tažení. A že bez boje válku nevyhrajete, o tom asi není pochyb.

Plynutí času

Na to, jak je hra složitá, by člověk očekával, že se bude hrát kolově – namísto toho je však hra plně realtimová, pouze s možností editovat za běhu rychlost utíkání času. Kdykoliv máte také možnost hru zastavit úplně, rozdat rozkazy všem jednotkám a opětovně ji spustit. Zde vidím první větší problém hry: buď měli autoři hru upravit do skutečného kolového režimu, nebo ji měli nechat běžet v real-timu a výrazně ji zjednodušit. Neustálé plynutí času spolu s překomplikovaností dohromady prostě nejde.

Klid před bouří...

Když spustíte scénář, většinou se ještě neválčí a máte několik měsíců čas na boje se připravit. Nejdůležitějším rozhodnutím je nastavení priorit různým směrům průmyslu – musíte svým obyvatelům dát co do úst a vojáky svých armád dostatečně zásobovat municí, zároveň však musíte budovat nové divize a nesmíte zapomínat ani na patřičný výzkum. Vzhledem k tomu, že cvičení a výroba nových jednotek trvá poměrně dlouhou dobu, je nutné začít s jejich vývojem co nejdřív, protože válka se blíží každým okamžikem.

... a bouře samotná!

Dřív nebo později samozřejmě k válce stejně dojde. Ať už jste agresorem vy, či někdo jiný, nyní se nejdůležitějším prvkem hry stávají vaše jednotky. Ty se dělí na několik základních typů – mohou být pěší, pojízdné, obrněné, letecké, námořní či ještě jiné, tak jako tak, užijete všechny.

Celá mapa je rozdělena na množství malých úseků (pro představu: Velká Británie jich má přibližně deset). Každé z těchto území patří některému ze států. Všechny armády se pohybují pouze mezi jednotlivými oblastmi a jsou znázorněny ikonkou s vlaječkou státu, kterému náleží. Kliknutím na jednotku ji zvolíte, pravým kliknutím na některé z území zahájíte na něj přesun, označením nepřátelské jednotky na ni zaútočíte a přitom si navíc můžete nastavit čas a datum útoku a tím definovat vlny.

Diplomacie

Nezbytnou složkou úspěchu je diplomacie a politika. Okolní státy můžete zastrašovat, obracet na svoji stranu, požadovat po nich velení nad jejich jednotkami – a samozřejmě jim i vyhlásit válku. Pomoc spojenců je pro vítězství jednoduše nutná.

... ale? Ovládání

Z dosud napsaného lze skoro vyvodit, že Hearts of Iron je titul, který je radost hrát. Není tomu tak. Druhy jednotek, diplomacie, taktika, definování vln, ustalování zásobovacích konvojů – to vše se ztrácí pod ohromně nepříjemným ovládáním. I při normální rychlosti hry na vás každých několik vteřin vyskakuje informační okno s naprosto nedůležitými informacemi typu „Irák zapůjčil jednotku královská garda státu Velká Británie“ nebo „Naše jednotky dokončily přesun na pozici XY“. Tato okna ani sama nemizí, ani se nepřepisují, takže jediné, na co máte při hraní skutečně čas, je jedno po druhém je co nejrychleji zavírat. Na zjišťování, co v dané informaci vlastně je, jednoduše nemáte čas. To není jediná vada hry v tomto směru: například vybírání jedné určité jednotky, pokud se jich ve stejné oblasti nachází víc, je menší dobrodružství – také je určitě špatně, máte-li na otázku „Přejete si opravdu jednotky zrušit?“ na výběr možnosti „OK“ a „Zrušit“, přičemž první možnost jednotky zruší, druhá tuto volbu stornuje.

Sečteno a podtrženo

Sečteno a podtrženo, Hearts of Iron má některé chyby i v herní koncepci – to je však naprosto zanedbatelné vzhledem k tomu, že u hry vinou neskutečně protivného ovládání nevydržíte tak dlouho, abyste je všechny odhalili. Na trhu je rozhodně široká nabídka lepších titulů.

-maz

Zástupci velkých S – Samsung SHG-V200 a Siemens SL55

Doufám, že mi příznivci fotbalu odpustí, že jsem si dovolila trochu parodovat jejich terminologii, ale pokud jde o telefony, které vám chci nyní představit, zdá se mi to příhodné. Každý z nich je totiž svým způsobem lahůdkou. Pravda, elegantní vzhled a spousta funkcí jsou trochu vyváženy vyšší cenou – ale co by člověk neudělal, když se zamiluje?

Samsung SHG-V200.

Samsung SGH-V200 – vyfotografujte okolí i sami sebe

Začněme podle abecedy zástupcem z daleké Koreje. Frontální útok na český trh zahájila firma Samsung minulý rok a vyneslo ji to na třetí pozici co do počtu prodaných kusů. Model V200 má všechny znaky, díky nimž si tuto značku lidé oblíbili. Jedná se tedy opět o telefon véčkového provedení (tedy o telefon rozvírací), což mu umožňuje zachovat malé rozměry i nabídnout velký displej. Telefon má tak rozměry 91 x 48 x 23 mm a váží 96 gramů, takže v kapse vám určitě vadit nebude. Stejně dobře se dá nosit na krku – má totiž v horní části poutko na provléknutí šňůrky. Nabízí opravdu elegantní oblé tvary – je to prostě stylový model, jak je u této značky zvykem. Vše je ještě zdůrazněno stříbrným provedením. Tradičně kvalitní je dílenské zpracování – telefon neskřípe, nevrže a poměrně masivní kloub se zdá jako dobrá záruka pro dlouhou životnost.

Právě v tomto kloubu najdeme i objektiv fotoaparátu. Samsung tak velmi elegantně vyřešil problém s tím, že lidé chtějí fotografovat i sebe samé – místo různých zrcátek (jako třeba u Panasonicu GD87) je objektiv umístěn do kloubu, a tak můžete držet telefon pohodlně v ruce a fotografovat objekty vpředu, nahoře, dole i sami sebe. Také kvalita fotoaparátu patří na trhu k nejlepším: telefon sice dovoluje rozlišení maximálně 352 x 288 obrazových bodů, ale obrázky jsou – zejména za dobrých světelných podmínek – barevně věrné, relativně ostré a prokreslené.

Ovládání a menu

Musím říci, že na menu tohoto telefonu (je stejné jako u ostatních modelů Samsung) si musíte chvilku zvykat. Není sice nijak složité, ale je prostě jiné a věci, které je Evropan zvyklý hledat na určitém místě, jsou jinde – to je ostatně problém všech asijských značek. Díky množství animací a zajímavému barevnému provedení si však zvyknete brzy. Navíc se můžete rozhodnout, zda si zvolíte zobrazení složky (to je sice hezčí, ale méně přehledné), nebo film, v němž se položky menu promění ve filmový pás. Animací je v druhém případě sice méně, ale zase je vše přehlednější.

Asi nikdo by už dnes od Samsungu neočekával jiný displej než barevný s 65 tisíci barev. V tomto směru tedy model V200 rozhodně nezklame. Displej je velice dobře podsvícený, a proto i dobře čitelný třeba na sluníčku. Díky rozlišení 128 x 160 obrazových bodů si můžete na displeji prohlížet snímky v opravdu věrném zobrazení. Displej dokáže zobrazit až devět řádků. Podporuje také dlouhé SMS zprávy, takže když se rozepíšete, můžete poslat text dlouhý až 918 znaků (automaticky pak bude rozdělen na šest částí). A když jsem se zmínila o fotoaparátu, musím doplnit i podporu pro MMS zprávy. Jako prakticky všechny véčkové telefony poslední doby má i V200 další displej umístěn v horním víku. I ten je u Samsungu plně grafický, dokáže zobrazit až čtyři řádky včetně poměrně velkých hodin a pracuje v rozlišení 96 x 64 obrazových bodů. Dobrá čitelnost je zaručena holografickou fólií. Pod tímto displejem se nachází stavová dioda, která dokáže tento telefon ještě více „probarvit".

Pokud jde o ovládání, základem všeho jsou čtyři tlačítka spojená do jakési hvězdice. V jejím středu se nachází další tlačítko, které však neslouží – jak bývá zvykem – k potvrzení volby, ale k aktivaci přístupu na WAP. To mi nepřipadá příliš praktické, ale pravda je, že k „umáčknutí" často nedochází. Nad touto hvězdicí se nachází trojice tlačítek – dvě softwarová, měnící svou funkci podle momentální situace (levým potvrzujete volbu), a uprostřed tlačítko fotoaparátu. Alfanumerické klávesy jsou umístěny v dolní části do jednoho bloku a jsou poměrně blízko u sebe. Lidé s většími prsty budou asi muset dávat trochu pozor, ale jinak mačkání kláves není problém.

Další výbava

Co se týká funkcí, patří Samsung k lepšímu průměru. Nechybí podpora GPRS (4 + 1) a díky dodávanému softwaru se prostřednictvím tohoto telefonu můžete i pohodlně připojit k internetu. Za pozornost stojí také paměť na 500 telefonních čísel (plus místa na SIM kartě) a na 50 SMS zpráv. Z dalších funkcí stojí za pozornost kalendář, ten však nabízí jen měsíční náhled. Budík nabízí několik nastavení a funguje i u vypnutého telefonu (tuto „funkci" je nutné aktivovat v menu). Hodit se může i funkce světového času a převodník měn či kalkulačka. Zábavné funkce obsahuje položka Funbox, ve které najdete hry, přístup a nastavení WAP a složku pro nahrané obrázky a melodie. Tady stojí za zmínku určitě podpora pro čtyřicetihlasou polyfonii – telefon hezky hraje a zvuky můžete nastavit prakticky ke všem akcím, včetně otvírání a zavírání telefonu.

Se značkou T-Mobile

Telefon se u nás prodává jak v běžné síti, tak v úpravě pro T-Mobile. Ten přidal svoje logo na horní víko a také nahradil znak „@“ uprostřed ovládací hvězdice svým „t“. Pokud se rozhodnete pro dotovaný telefon, můžete mít tuhle lahůdku už za 8999 Kč včetně DPH, což není jistě špatná cena. Běžně se prodává za cenu kolem 16 000 Kč. V balení najdete i dvě baterie, přičemž s tou silnější vydrží telefon asi čtyři dny (jde o 140 hodin v stand-by režimu nebo o 300 minut hovoru).

Siemens SL55 – pozdní dárek od zajíčka

Siemens SL55.

Pokud máte slabost pro miniaturní telefony, určitě se začněte v květnu dívat po pultech prodejců, protože na nich by se měl objevit miniaturní telefon s rozměry 81 x 44 x 21 mm, vážící pouhých 79 gramů. Tenhle mrňous pochází z dílen německého Siemensu a dostal označení SL55. Z toho se dá odvodit, že bude mít hodně společného se starším bráškou, označeným S55, který se na českém trhu prodává už několik měsíců. Svým tvarem připomíná ze všeho nejvíce vajíčko a jeho krásně zaoblené tvary, podtržené základními funkčními klávesami naskládanými do oválu i stříbrnou linkou kolem displeje, mu dodávají skutečně luxusní vzhled, přitahující pozornost všech okolo vás. Jako tradičně osloví díky svým rozměrům především ženy, ale při testování jsem zjistila, že chytil za srdce i lidi, kteří malé telefony nemají moc rádi. Navíc jsou zde dvě barevné varianty – Ruby Red a Titan – které se liší oválkem uvnitř již zmíněného stříbrného oblouku. Titan je trochu konzervativnější, ale i červená vypadá opravdu distingovaně a na obchodní schůzce vám ostudu neudělá.

Malý, ale šikovný...

Dlouho platilo, že miniaturní stylové telefony postrádaly pokročilejší funkce. SL55 tuto pověru zcela popírá, protože s výjimkou Bluetoothu podporuje snad všechny funkce, včetně těch manažerských, které můžete od mobilu očekávat. Začnu určitě přehledným a dobře propracovaným diářem, který díky CD standardně dodávanému se softwarem lze pohodlně synchronizovat s počítačem. Na CD najdete i program GPRS Asistent, a tak se k internetu můžete připojit ze svého počítače – telefon totiž podporuje GPRS (4 + 1). V žádném novém telefonu nesmí chybět podpora pro MMS; SL55 sice nemá vestavěný fotoaparát, ale přibližně za 3000 Kč si ho můžete dokoupit (je shodný s S55). Podobně jako všechny modely Siemens vyšší třídy i SL55 pracuje s vnitřní pamětí (k dispozici je slušných 1,62 MB, tedy více než disketa) jako s pevným diskem, takže může posloužit i jako přenosné médium třeba pro textové dokumenty (na telefonu je sice neotevřete, ale můžete je přenést do počítače). Pro snadné připojení disponuje telefon portem IrDA a přikoupit si můžete kabel v provedení COM nebo USB. Za zmínku stojí i podpora pro Javu a kvinteto dodávaných aplikací – praktické aplikace Unit Converter a Remund Me, plně grafické a ozvučené hry Tenis a Golf (u tenisu dokonce hlásí stav) a efektní promítač obrázků nazvaný Wonderful Voyage.

Tak jsem vlastně prozradila také přítomnost barevného displeje; ten nabízí 4096 barev, takže obrázky jsou poměrně přirozené. Displej však pracuje pouze v poměrně hrubém rozlišení 101 x 80 bodů. Příjemnou novinkou je však možnost umístit jako tapetu na displej nejen libovolný obrázek v JPG, ale také animovaný GIF.

Jako na kolejích

Pokud se na SL55 podíváte v zavřeném stavu, asi vám budou chybět alfanumerické klávesy. Vysouvací koncept vymyslel Siemens už někdy v roce 1997 pro model SL10 a dnes se k němu vrací. Klávesy se vysunou spolu se spodní polovinou přístroje. Přestože na klávesnici zbylo poměrně málo místa, klávesy mají zvláštní, řekla bych pyramidový tvar, a tak se poměrně dobře mačkají (snad s výjimkou kláves 1 a 3, které jsou moc blízko hrany). Příjemné však je, že telefon lze ovládat i se zavřenou klávesnicí, takže například pro přijetí hovoru či pro přečtení zprávy SMS nemusíte klávesnici vůbec vysouvat.

Menu zůstalo totožné s modelem S55, je plně grafické a podle mého názoru i poměrně logicky uspořádané. Příjemná je možnosti přiřadit klávesám 1 – 9 přímo některou z funkcí, ke které se dá pak rychle přejít dlouhým stiskem.

Když chcete funkce i design

Siemens SL55 je prostě opravdu příjemné spojení pokročilých funkcí, které uspokojí i náročného uživatele, a velice efektního designu. Tenhle telefon si opravdu zamilujete na první pohled. Samozřejmě najdete na něm sem tam chybičku, ale třeba pro mě má opravdu blízko k ideálnímu telefonu (berte to prosím jako subjektivní názor). V době psaní této recenze se ještě neprodával, ale podle informací ze Siemensu by se cena měla pohybovat na stejné úrovni jako u S55, tedy do 15 000 Kč. Možná se objeví i v dotované nabídce.

Michaela Kloudová

počítač pro každého

čtrnáctideník
Toto číslo vyšlo 21. 5. 2003 v nákladu 65 000 výtisků.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce.ppk@vogel.cz): Norbert Gulevič, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler
Inzerce (inzerce.ppk@vogel.cz): Zuzana Hošková, tel.: 225 018 762, fax: 225 018 500
Grafická úprava: DTP Vogel
Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kloudová, Jiří Lapáček, Anna Nováková, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Michal Smejtek, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler
Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.
Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900, abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel./fax – administratíva: +421 2 44 45 46 28, predplatné: +421 2 44 45 06 97, 44 45 45 59, e-mail: magnet@press.sk, http://www.press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s., a MediaPrint & Kapa Pressegroso, s. r. o. **Na Slovensku:** Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, IT-NET, LEVEL, MEDIAshop, Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ.
Dočasně sídlíme na adrese
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,
v budově České typografie, recepce A, 5. patro.

Ve vyhledávači Google je prý možné používat češtinu. Potřebuji vědět, zda mohu použít češtinu v Google.com, nebo zda musím používat jen Google.cz.

Možnosti vyhledávače z adresy ***www.google.cz*** se odlišují od možností, které nabízí ***www.google.com***. Budete-li používat tento vyhledávač, můžete si jej nastavit tak, aby zobrazované stránky byly v češtině.

Spusťte ***www.google.com***. Na úvodní obrazovce klikněte na odkaz **Language tools** (obr. 1).

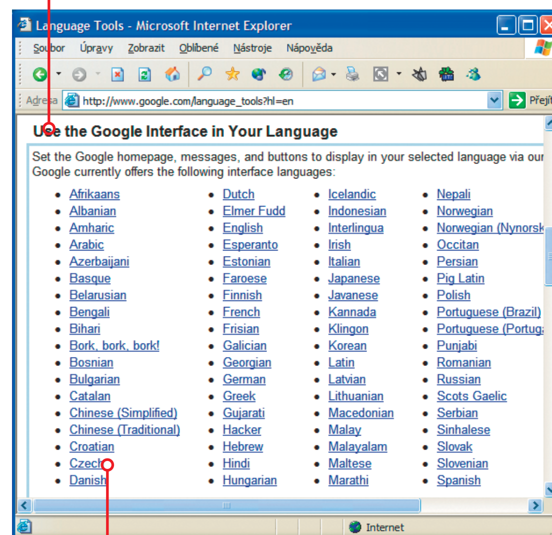
Obsah další stránky upravte tak, aby byla zobrazena část **Use Google interface in Your language**, a v seznamu zobrazených jazyků klikněte na **Czech** (obr. 2).

Obr. 1

1. Klikněte na odkaz **Language tools**.

2. Zobrazte část nazvanou **Use Google interface in Your language.**

Obr. 2

3. Klikněte na odkaz **Czech**.

Příští číslo vyjde 4. června 2003

Zapojení pevného disku do počítače

Jestliže chcete do svého počítače zapojit nový pevný disk, ale zatím nevíte, jak na to, bude se vám hodit návod, který připravujeme do příštího vydání PPK. Těšit se můžete i na recenzi levné monochromatické laserové tiskárny a velmi dobře vybaveného notebooku.

PPK CD 11/2003 – pořádek v počítači

Na příštím CD najdete programy, které vám pomohou udržet pořádek ve vašem počítači. Dále vám přineseme několik tzv. diagnostických programů, jež vám prozradí, jaký máte počítač (jaký máte procesor, jak velkou máte paměť apod.). Těšit se můžete také na několik her.

Škola a internet

Osobní kontakt rodičů a učitelů je sice důležitý, ale existuje mnoho věcí, které je třeba řešit rychle. Na internetu se objevil nový portál, který za velmi zajímavých podmínek nabízí zprostředkování kontaktu mezi školou a rodiči.

Vypalování ve Windows XP

Pokud vlastníte operační systém Windows XP a potřebujete vypalovat, nemusíte si pořizovat speciální program. Windows XP obsahují funkce, se kterými bohatě vystačíte. Více se dozvíte v příštím čísle PPK v rubrice Jak na to.

Seznam inzerentů

